

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**[Οι αναφορικές εκφράσεις (reference) στην ηλικία
49-71, προνήπια -νήπια]**

Σπουδαστές: Γιώργος Αλιμπέρτης

Νικόλαος Βενιέρης

Εισηγητής: Dr Τρίμης Νικόλαος, CCC A/SLP

ΠΑΤΡΑ 2011

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ενδιαφέρον στη δομή και στο νόημα της γλώσσας, πέρα από το επίπεδο της πρότασης, είναι υπαρκτό ακόμη από το 1932 (Bartlett) όπως αναφέρει η Liles (1985), αλλά μόλις τελευταία εντάχθηκε η ικανότητα Αφήγησης, σαν ολότητα, στο πλαίσιο της μελέτης της γενικότερης Γλωσσικής και Επικοινωνιακής θεωρίας. Η λειτουργική αυτή ανάλυση της Γλώσσας, χρησιμοποιείται σε δύο μεγάλες περιοχές έρευνας, όπως: (α) απλά εκφωνήματα και πως αυτά επηρεάζονται μέσα στο επικοινωνιακό πλαίσιο γονέων-παιδιών, και (β) ανάλυση κειμένου, η οποία περιγράφει την οργάνωση του μηνύματος διαμέσου την εκφωνημάτων. Εφόσον λοιπόν το κείμενο (text) αποτελεί μονάδα γλώσσας εν λειτουργία, επηρεάζεται από τον τρόπο που λειτουργεί σε συγκεκριμένο περιβάλλον. Η περιβαλλοντική ή άλλη κατάσταση που επηρεάζει το κείμενο, λειτουργεί ταυτόχρονα σε όλα τα επίπεδα της γλώσσας, δημιουργώντας έτσι τη μοναδική ολότητα (unified whole) που το καθορίζει σαν οντότητα. Αυτό γίνεται περισσότερο κατανοητό, από την αλλαγή που παρατηρείται στη χρήση της **αναφορικότητας** από τον ομιλητή σε σχέση με την αλλαγή του περιβάλλοντος (περιβάλλον=ακροατής που ξέρει σχετικά σε τι αναφερόμαστε και ακροατής που δεν ξέρει) (Liles, 1985). Γενικότερα, ο ομιλητής υποχρεώνεται να χρησιμοποιήσει τη γλώσσα με πολύ συγκεκριμένο τρόπο, τρόπο που του υπαγορεύεται από μια κοινωνική συναίνεση. Διαδικασίες που γενικά χρησιμοποιούνται στην ερευνητική διαδικασία της **ικανότητας αφήγησης**, περιλαμβάνουν: σύγκριση μεταξύ δημιουργίας ιστορίας και επαναφήγησης, παραλλαγές στον τρόπο παρουσίασης του υλικού (ακουστικά, βίντεο, κάρτες) και επαναφήγησης σε ακροατές που γνωρίζουν την ιστορία ή όχι.

Στην έρευνά μας, για την ανάπτυξη της αφήγησης και την διευκόλυνση στη δημιουργία **αναφορικών στοιχείων**, σχεδιάστηκε μια σειρά από επτά εικόνες που συνιστούν ένα επεισόδιο στο οποίο παρουσιάζεται σταδιακή είσοδος ανθρώπων και πραγμάτων. Τα παιδιά καλούνται να συνθέσουν μία αφηγηματική ιστορία προς έναν ακροατή, ο οποίος όμως δεν την γνωρίζει από πριν (δεν ξέρει δηλαδή πρόσωπα και πράγματα).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η γενικότερη άποψη που έχει ο καθένας μας για τον όρο «αφήγηση», λίγο πολύ συμφωνεί διαισθητικά ή και εμπειρικά με αυτό που έχουν οι περισσότεροι στο μυαλό τους για αυτόν τον όρο, αλλά δεν εξειδικεύει τα χαρακτηριστικά εκείνα που τη διαχωρίζουν από άλλα «ύφη» λόγου. Από την στιγμή που ένα κείμενο αναγνωρίζεται σαν ιστορία, ο αποδέκτης, ακροατής ή αναγνώστης, χρησιμοποιεί συγκεκριμένες πρακτικές κατάλληλες για τη λειτουργία της ιστορίας ώστε να οδηγηθούμε στην κατανόηση και στην ερμηνεία. Στην έρευνά μας, μετρήσαμε την αφηγηματική ικανότητα 14 νηπίων και προνηπίων, αγοριών και κοριτσιών που προέρχονται από διάφορα κοινωνικοοικονομικά στρώματα, χρησιμοποιώντας σαν εργαλείο μία ιστορία η οποία αποτελείτο από επτά εικόνες οι οποίες στοιχειοθετούσαν ένα αφηγηματικό επεισόδιο. Ακολούθως, το δείγμα λόγου που αποτελούσε την κάθε αφήγηση, απομαγνητοφωνήθηκε και αναλύθηκε σε πολλές παραμέτρους του λόγου, με κυριότερες αυτές των: MLU, αριθμό λέξεων και προτάσεων, επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, αριθμό και ποιότητα αναφορικών εκφράσεων, είδος αναφορικών εκφράσεων κλπ. Ο στόχος ήταν, αφενός να αναγνωριστούν τα στοιχεία εκείνα του λόγου τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν δείκτες αναφορικότητας ή καλύτερα «αφηγηματικότητας» και αφετέρου να βρεθεί, εάν βέβαια υπάρχει, κάποια συσχέτιση μεταξύ τους. Τα αποτελέσματα έδειξαν υψηλές συσχετίσεις μεταξύ του επιπέδου εκπαίδευσης των γονέων και των ολοκληρωμένων αναφορικών εκφράσεων, του MLU και της ακρίβειας στην αναφορά, την αρνητική συσχέτιση του αριθμού των προτάσεων και της ακρίβειας στην αναφορά και τέλος τη σημασία που έχει η αναγνώριση των ενεργειών-δράσεων σε μία αφήγηση για την καλύτερη απόδοσή της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	5
Θεωρητικές Προοπτικές της αφήγησης.....	8
Μέθοδος	
Υποκείμενα.....	9
Διαδικασία.....	9
Μεταβλητές.....	11
Αποτελέσματα.....	13
Συζήτηση	
MLU-Αντωνυμίες.....	23
Λέξεις.....	28
Προτάσεις.....	28
TTR – ποσοστό μοναδικών λέξεων επί συνόλου λέξεων.....	29
Αναφορικοί δεσμοί-ct, it, et.....	29
Πρόσωπα-Αντικείμενα-Ενέργειες-Συναισθήματα.....	30
Συμπέρασμα.....	31
Βιβλιογραφία.....	33

Παράρτημα

Παράρτημα 1. Εικονοϊστορία έρευνάς μας.....	34
Παράρτημα 2. Ιστορικό έρευνας/Άδεια ηχογράφησης	38
Παράρτημα 3. Απομαγνητοφωνήσεις.....	40

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

T

ο ενδιαφέρον στη δομή και στο νόημα της γλώσσας, πέρα από το επίπεδο της πρότασης, είναι υπαρκτό ακόμη από το 1932 (Bartlett) όπως αναφέρει η Liles (1985), αλλά μόλις τελευταία εντάχθηκε η ικανότητα Αφήγησης, σαν ολότητα, στο πλαίσιο της μελέτης της γενικότερης Γλωσσικής και Επικοινωνιακής θεωρίας. Επίσης, η Liles (1985), τονίζει ότι: «Αυτό βεβαίως οφείλεται, στη μετατόπιση της έμφασης που δινόταν από τη δομή της πρότασης (Chomsky, 1965), στις σχέσεις μεταξύ δομής και νοήματος (Bloom, 1970· Brown, 1973) και στη συνακόλουθη ανάδυση της γραμματικής λειτουργικότητας. Η έννοια της γραμματικής λειτουργικότητας, ορίζεται ως η χρήση της γραμματικής, υπό τους όρους και τις απαιτήσεις που υπαγορεύει η επικοινωνιακή λειτουργία της Γλώσσας (π.χ.: διαφορές ομιλητή έναντι ακροατή).» (p. 123)

Η λειτουργική αυτή ανάλυση της Γλώσσας, χρησιμοποιείται σε δύο μεγάλες περιοχές έρευνας, όπως: (α) απλά εκφωνήματα και πως αυτά επηρεάζονται μέσα στο επικοινωνιακό πλαίσιο γονέων-παιδιών, και (β) ανάλυση κειμένου, η οποία περιγράφει την οργάνωση του μηνύματος διαμέσου την εκφωνημάτων.

Στη βιβλιογραφία υπάρχουν πολλά μοντέλα ανάλυσης κειμένου, που προσφέρουν λεπτομερειακές περιγραφές πολύπλοκων κειμένων και τα οποία είναι μάλλον κατάλληλα για τη μελέτη της ικανότητας αφήγησης παιδιών από 6 ετών και άνω. Σαν τέτοια λοιπόν, παρέχουν τη θεωρητική βάση για την περιγραφή της ικανότητας συνομιλίας τόσο φυσιολογικών όσο και παιδιών με Γλωσσικές διαταραχές τα οποία όμως λόγω ηλικίας βρίσκονται πέρα από το στάδιο της γλωσσικής ικανότητας χρήσης απλών προτάσεων.

Το θεωρητικό μοντέλο που θα χρησιμοποιηθεί στην συγκεκριμένη έρευνα, είναι η περιγραφή της συνεκτικότητας στην Αγγλική γλώσσα (description of cohesion) των Halliday and Hasan's, (Halliday and Hasan, 1976). Η Liles (1985) αναφέρει ότι «η ανάλυσή τους», όσον αφορά στο κείμενο, είναι πλούσια και περιλαμβάνει όλα τα επίπεδα περιγραφής, όπως: την πρόταση, την οργάνωση μεταξύ και πέραν της πρότασης και το μη γλωσσικό πεδίο στο οποίο παράγεται το κείμενο. Σύμφωνα με τους Halliday and Hasan (1976), η λέξη κείμενο (text) χρησιμοποιείται για να ορίσει μια παράγραφο, γραπτή ή προφορική, η οποία συγκροτεί μία κατανοητή και ενοποιημένη ολότητα. Επιπρόσθετα, υπάρχει η υπόθεση ότι ομιλητές και ακροατές αντιλαμβάνονται ένα κείμενο σαν ενότητα, όταν αυτό χαρακτηρίζεται από *δομική συνεκτικότητα* (structural coherence) μεταξύ των μερών του. Αυτή η *δομική συνεκτικότητα* σε ένα κείμενο, μπορεί να εκφραστεί σαν ποικιλία λογικών σχέσεων, που αντανακλούν σε «συνεκτικούς δεσμούς» (cohesive ties) μεταξύ των προτάσεων. Όπως εξηγεί ο Hasan (1980), ένα μέρος του δεσμού (tie), (A), σχετίζεται με τον

άλλο δεσμό (B), με όρους συγκεκριμένου νοήματος. Στο παρακάτω παράδειγμα, οι εννοιολογικές σχέσεις μεταξύ των όρων που συνιστούν «δεσμό», συνιστούν την Ιδανική Αναφορά (identity of reference).

«Ήταν κάποτε μία γυναίκα που χρειαζόταν μία γούνα από τίγρη.

Αυτή φοβόταν τις τίγρεις.»

Ο αναγνώστης ή ο ακροατής ξέρει ότι [αυτή], (A), αναφέρεται στο [γυναίκα], (B) και ότι αυτή η γυναίκα που [φοβόταν τις τίγρεις] είναι επίσης η γυναίκα που [χρειαζόταν μία γούνα από τίγρη] (p. 123-124)

Η **αναφορικότητα (αναφορικός) ή αναπομπή (αναπεμπτικός) [anaphora]**, είναι όρος που χρησιμοποιείται στη γραμματική περιγραφή και αναφέρεται στη διεργασία ή στο αποτέλεσμα κατά το οποίο μια γλωσσική μονάδα λαμβάνει την ερμηνεία της από κάποια άλλη μονάδα ή από κάποια άλλη σημασία (το ηγούμενο στοιχείο της) οι οποίες έχουν εκφραστεί πρωτύτερα. Η **αναπεμπτική ή αναφορική αναφορά (anaphoric reference)** είναι ένας τρόπος ένδειξης της ταυτότητας μεταξύ αυτού που εκφράζεται και αυτού που έχει ήδη εκφραστεί. Σε μία πρόταση όπως *Έκανε αυτό εκεί* κάθε μια από τις λέξεις έχει μία αναπεμπτική αναφορά (είναι δηλαδή αναφορικά υποκατάστατα (anaphoric substitutes), ή απλά αναφορικές λέξεις (anaphoric words) και θα μπορούσε για παράδειγμα να αντιστοιχεί σε μια πρόταση όπως: *Ο Γιάννης ζωγράφισε αυτό τον πίνακα στις Βερμούδες*. Η κάθε λέξη σχετίζεται αναφορικά με μια αντίστοιχη μονάδα στο προηγούμενο περιβάλλον. Η αναφορά συχνά βρίσκεται σε αντίθεση με τον όρο Καταφορικότητα (όπου οι λέξεις αναφέρονται σε στοιχεία που έπονται) και ορισμένες φορές με τους όρους Δείξη ή Εξωφορικότητα (όπου οι λέξεις αναφέρονται απευθείας σε μία εξωγλωσσική περίπτωση. Η **εξωφορικότητα [exophora, exophoric]**, είναι όρος που χρησιμοποιείται από ορισμένους γλωσσολόγους και αναφέρεται στη διαδικασία ή στο αποτέλεσμα που προκύπτει όταν μια γλωσσική μονάδα αναφέρεται άμεσα (δηλαδή δεικτικά) στην Εξωγλωσσική κατάσταση η οποία συνοδεύει ένα εκφώνημα, π.χ. *εκεί, αυτό, αυτός*. Η Εξωφορική αναφορά συνήθως αντιδιαστέλλεται από την Ενδοφορική αναφορά, η οποία διαιρείται σε Αναφορική και Καταφορική αναφορά (Crystal, 2008). Η Ιδανική Αναφορά, που αναφέρθηκε πιο πάνω, είναι έννοια που μπορεί κάποιος να κατανοήσει μέσω της χρήσης συνεκτικών δεσμών (cohesive ties) μέσα σε ένα κείμενο. Επιπρόσθετα, πέραν της έννοιας της αναφοράς, υπάρχουν ακόμη τέσσερις μεγάλες κατηγορίες για εννοιολογική συσχέτιση, οι οποίες μπορούν να ολοκληρώσουν μια συγκεκριμένη δομή ενός κειμένου, όπως: η Έλλειψη (ellipsis), Αντικατάσταση (substitution), Σύνδεση (conjunction) και Λεξικολογική συνάφεια (συνάφεια μέσω λέξης περιεχομένου) (lexical cohesion) (Liles, 1985).

Ο όρος **έλλειψη ή ελλειπτικός [ellipsis, elide, elipted, elliptical]**, χρησιμοποιείται στη γραμματική ανάλυση και αναφέρεται σε μια πρόταση,

όπου για λόγους οικονομίας, έμφασης ή ύφους, μέρος της δομής έχει παραλειφθεί και είναι δυνατόν να ανακληθεί μετά από ενδελεχή έρευνα του περικειμένου. Στις παραδοσιακές γραμματικές γίνεται λόγος για ένα στοιχείο το οποίο «εννοείται»... (Crystal, 2008).

Εφόσον λοιπόν το κείμενο (text) αποτελεί μονάδα γλώσσας εν λειτουργία, επηρεάζεται από τον τρόπο που λειτουργεί σε συγκεκριμένο περιβάλλον. Η περιβαλλοντική ή άλλη κατάσταση που επηρεάζει το κείμενο, λειτουργεί ταυτόχρονα σε όλα τα επίπεδα της γλώσσας, δημιουργώντας έτσι τη μοναδική ολότητα (unified whole) που το καθορίζει σαν οντότητα. Αυτό γίνεται περισσότερο κατανοητό, από την αλλαγή που παρατηρείται στη χρήση της αναφορικότητας από τον ομιλητή σε σχέση με την αλλαγή του περιβάλλοντος (περιβάλλον=ακροατής που ξέρει σχετικά σε τι αναφερόμαστε και ακροατής που δεν ξέρει) (Liles, 1985).

Ένα από τα δυσκολότερα προβλήματα της έρευνας της ικανότητας αφήγησης, είναι η πραγματολογική πλευρά του πράγματος. Οι ερευνητές έχουν δείξει ότι η κατανόηση και έκφραση σε επίπεδο αφήγησης, μπορεί να επηρεάζεται από μια ποικιλία παραμέτρων. Για παράδειγμα, οι Liles, Duffy, Merritt & Purcell (1995) παραθέτουν τις διαφορετικές θέσεις ερευνητών, οι οποίοι αναφέρουν ότι: «η απόδοση στην αφήγηση μπορεί να ποικίλει σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του αποδέκτη (Liles, 1985^α), με τη διαδικασία καταγραφής (Merritt & Liles, 1987; Ripich & Griffith, 1988), τον τρόπο που παρέχεται η ιστορία (Baggett, 1979; Gibbons, Anderson, Smith, Field, & Fischer, 1986; Krasny Meringoff, 1980; Pratt & MacKenzie-Keating, 1985), την πολυπλοκότητα της δομής του κειμένου (Peterson & McCabe, 1983), την πολυπλοκότητα του περιεχομένου (Ripich & Griffith, 1988), την ψυχοκοινωνιολογική σκοπιά (Hudson & Nelson, 1984; Pellegrini, Galda & Rubin, 1984), και του τρόπου που χειριζόμαστε την αναφορικότητα (Bamberg, 1987; Karmiloff-Smith, 1980)». Αυτή η πολυπλοκότητα στην απόδοση σε διαφορετικά περιβάλλοντα, κάνει εξαιρετικά δύσκολη την **ταυτοποίηση** αξιόπιστων δεικτών που θα χαρακτηρίζουν την ικανότητα αφήγησης. Το έργο του υπολογισμού της ικανότητας αφήγησης γίνεται ακόμη πιο δύσκολο εξαιτίας της πολυμορφίας των παραμέτρων-μεταβλητών που μετρούν την ικανότητα αφήγησης. Αυτή η πολυμορφία, ουσιαστικά αντανακλά τόσο ατομικές διαφορές μεταξύ των ερευνητών, όσο και τον θεωρητικό τους προσανατολισμό και τον σκοπό αυτόν κάθε αυτόν της έρευνας. Παράδειγμα αποτελεί η έρευνα της ικανότητας αφήγησης από την σκοπιά του κοινωνικού ή και του ψυχολογικού ρόλου του αφηγητή (Bruner, 1990; Labov & Waletzky, 1967; McNeill, 1992), της γνωστικής οργάνωσης (Applebee, 1978; Stein & Glenn, 1979; van Dijk, 1981), της γλωσσικής δομής (Bamberg, 1987; Halliday & Hasan, 1976; Karmiloff-Smith, 1980), καθώς και της πολυπλοκότητας σε επίπεδο πρότασης (Bennett-Kastor, 1983; MacLachlan & Chapman, 1988) (p. 415).

Η γενικότερη άποψη που έχει ο καθένας μας για τον όρο «αφήγηση», λίγο πολύ συμφωνεί διαισθητικά ή και εμπειρικά με αυτό που έχουν οι περισσότεροι στο μυαλό τους για αυτόν τον όρο, αλλά δεν εξειδικεύει τα χαρακτηριστικά εκείνα που τη διαχωρίζουν από άλλα «ύφη» λόγου.

Θεωρητικές Προοπτικές της Αφήγησης

Η Liles (1993), σε μία ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που κάνει, αναφέρει τις διάφορες κατευθύνσεις στις οποίες πραγματώνεται η διαδικασία της αφήγησης. Έτσι, από τη μεριά της **κοινωνικής ψυχολογίας**, ο Bruner (1990), προτείνει ότι η αφήγηση έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά: (α) ένα σχήμα καθοριζόμενο στη βάση μιας μοναδικής ακολουθίας γεγονότων, (β) αληθινό ή φανταστικό περιεχόμενο- το μήνυμα του ομιλητή εξελίσσεται από την ακολουθία των εκφωνημάτων περισσότερο παρά από την αλήθεια ή το ψεύδος τους και (γ) περιεχόμενο, που, όντας μάλλον ασύνηθες, επιζητεί κάποια ανακοινωσιμότητα. Ο Bruner πιστεύει ότι η αφηγηματικότητα είναι ένας τρόπος σκέψης και πως ο πυρήνας αυτής βρίσκεται στην πρόθεσή μας να εικονοποιήσουμε ένα κόσμο αντικειμένων και γεγονότων. Από την πλευρά τώρα της δυναμικής της επικοινωνίας από την κοινωνιολογική πλευρά, οι Labov & Waletzky (1967), περιγράφουν την αφήγηση σαν ένα χαρακτηριστικό με δύο λειτουργίες: την αναφορά (reference) και την εκτίμηση (evaluation). Η αναφορική λειτουργία ενημερώνει τον ακροατή σε ποιον αφορά η αφήγηση και το πότε και το που των γεγονότων. Η αναφορική λειτουργία, θεωρείται εδώ κρίσιμη και χαρακτηρίζεται από μία καλά οργανωμένη σειρά εκφωνημάτων που έχουν ένα αρχικό προσανατολισμό και χαρακτηρίζονται από σύνθεση και ανάλυση. Η αναφορική λειτουργία του ομιλητή συμπληρώνεται από την λειτουργία της αξιολόγησης –σχολιασμού από τον ίδιο. Αυτά τα σχόλια συνήθως καθορίζουν τους λόγους ύπαρξης των γεγονότων που λαμβάνουν χώρα και τις όποιες συναισθηματικές εκφάνσεις που ο αφηγητής θα ήθελε να προσδώσει στους ήρωες της αφήγησης. Ο McNeill (1992) προτείνει, τροποποιώντας το μοντέλο των Labov & Waletzky (1967) την δημιουργία τριών επιπέδων λειτουργίας από τον αφηγητή: 1. Το αφηγηματικό (narrative) που σχετίζεται με αναφορές (reference) μεταξύ των εμπλεκόμενων στην ιστορία, 2. Το μετα-αφηγηματικό (meta-narrative) που σχετίζεται με τον σχολιασμό (ανάλογο της εκτίμησης-evaluation) και 3. Το παρα-αφηγηματικό (para-narrative) που σχετίζεται με την προσωπική εμπειρία του αφηγητή. Η έμφαση που δίνουν οι πιο πάνω ερευνητές στη δομή της αφήγησης, είναι ανάλογη της άποψης του Vygotsky (1962) όπως μετασχηματίστηκε από τον Applebee (1978) για τα **γνωστικά σχήματα** που αναπτύσσονται στην πορεία εξέλιξης της ανάπτυξης του παιδιού. Η γνωστική ανάπτυξη του παιδιού, αντικατοπτρίζεται στην ικανότητά του να ολοκληρώνει την ακολουθία των γεγονότων μιας

ιστορίας με το κεντρικό θέμα και το κίνητρο του κεντρικού ήρωα, φέρνοντας έτσι τη αφήγηση σε μία λογική κατεύθυνση.

Γενικότερα, ο ομιλητής υποχρεώνεται να χρησιμοποιήσει τη γλώσσα με πολύ συγκεκριμένο τρόπο, τρόπο που του υπαγορεύεται από μια κοινωνική συναίνεση. Έτσι μια ιστορία διαχωρίζεται από ένα κείμενο, εξαιτίας της μοναδικής οργάνωσής της σε δομή και αναγνωρίζεται σαν τέτοια από τα μέλη που κατέχουν μια κοινή κουλτούρα. Από την στιγμή που ένα κείμενο αναγνωρίζεται σαν ιστορία, ο αποδέκτης, ακροατής ή αναγνώστης, χρησιμοποιεί συγκεκριμένες πρακτικές κατάλληλες για τη λειτουργία της ιστορίας ώστε να οδηγηθούμε στην κατανόηση και στην ερμηνεία.

Διαδικασίες που γενικά χρησιμοποιούνται στην ερευνητική διαδικασία της ικανότητας αφήγησης, περιλαμβάνουν: σύγκριση μεταξύ δημιουργίας ιστορίας και επαναφήγησης, παραλλαγές στον τρόπο παρουσίασης του υλικού (ακουστικά, βίντεο, κάρτες) και επαναφήγησης σε ακροατές που γνωρίζουν την ιστορία ή όχι (p. 869).

ΜΕΘΟΔΟΣ

Υποκείμενα

Η επιλογή των ατόμων έγινε με βάση το κριτήριο της ηλικίας, δηλαδή τα παιδιά έπρεπε να είναι γεννηθέντα μέσα στη χρονιά 2005, νήπια (71-61μηνών) και 2006 προνήπια (60-49 μηνών). Επίσης, δεν έπρεπε να εμφανίζουν κάποια γλωσσική διαταραχή. Παιδιά που εμφάνιζαν αμιγή προβλήματα άρθρωσης, γίνονταν δεκτά. Συνολικά επιλέχθηκαν 14 παιδιά, 12 αγόρια και 2 κορίτσια, εκ των οποίων 4 αγόρια προνήπια και 8 αγόρια και 2 κορίτσια νήπια. Όλα τα παιδιά εμφάνιζαν φυσιολογική όραση και ακοή και δεν υπήρχαν (σύμφωνα με δήλωση γονέα) κάποια άλλα σοβαρά προβλήματα.

Τα παιδιά τοπογραφικά προέρχονται από τις περιοχές Ν. Φιλαδέλφειας, Ν. Χαλκηδόνας, Μεταμόρφωσης, Α. Πατήσια και Θρακομακεδόνες. Όλα τα νήπια παιδιά φοιτούν σε δημόσιο νήπιο και όλα τα προνήπια φοιτούν στο δημόσιο προνήπιο.

Διαδικασία

Το σκεπτικό που ακολουθήθηκε, βασίστηκε σε ένα μέρος στην έρευνα των Καναδών Phyllis Schneider και Denyse Hayward του πανεπιστημίου της Alberta και στην εργασία τους: **Who does What to Whom: Introduction of Referents in Children's Storytelling from Pictures**, (Schneider & Hayward, 2010).

Για την ανάπτυξη της αφήγησης και την διευκόλυνση στη δημιουργία αναφορικών στοιχείων, σχεδιάστηκε μια σειρά από επτά εικόνες (Παράρτημα 1) που συνιστούν ένα επεισόδιο στο οποίο παρουσιάζεται σταδιακή είσοδος ανθρώπων και πραγμάτων. [*Το σενάριο της ιστορίας εμφανίζει ένα αγόρι που κρατάει ένα μπαλόνι και ένα πουλί πετάει από πίσω του. Εμφανίζεται ένα δεύτερο*

παιδί και αυτό με ένα μπαλόνι, που φοράει γυαλιά και το πουλί τώρα έχει καθίσει στο μπαλόνι του πρώτου παιδιού. Εμφανίζεται και το τρίτο, τελευταίο παιδί, ο «χοντρός» με δύο μπαλόνια στα χέρια, ενώ το πουλί τώρα τσιμπάει το μπαλόνι του πρώτου. Το μπαλόνι σκάει. Μεσολαβεί σκηνή αμηχανίας και ο «χοντρός» δίνει το ένα από τα δύο μπαλόνια που κρατάει στο πρώτο παιδί και επέρχεται η ισορροπία!]. Η ιστορία, σε επίπεδο σκίτσου σχεδιάστηκε από επαγγελματία σκιτσογράφο και είναι πρωτότυπη. Για να μη γίνεται σύγχυση με τα πρόσωπα, αυτά σχεδιάστηκαν έτσι ώστε να εμφανίζουν ένα μόνο διαφορετικό χαρακτηριστικό σε σχέση με τα άλλα πρόσωπα που εμφανίζονται στην ιστορία ενώ εμφανίζουμε ένα ζώο, το πουλί και ένα πράγμα, στην πραγματικότητα τέσσερα πράγματα ίδια τα μπαλόνια.

Για κάθε παιδί, συλλέξαμε κάποια στοιχεία εν είδη ιστορικού, (Παράρτημα 3) που αφορούσαν σε ηλικία οικογενειακή κατάσταση, μορφωτικό επίπεδο γονέων και εξωσχολικές δραστηριότητες.

Η διαδικασία ξεκινούσε με την ενημέρωση του γονέα για το σκοπό της έρευνας και την ακόλουθη ενυπόγραφη αδειοδότηση από αυτόν. Ζητήθηκε από όλους του γονείς να συνοδεύουν τα παιδιά τους και κατά τη φάση της ηχογράφησης, γιατί χρησιμοποιήσαμε τους γονείς σαν τον υποτιθέμενο «ακροατή» όπου το παιδί θα αφηγούνταν την ιστορία. Δόθηκαν οδηγίες στους γονείς να είναι ουσιαστικά αμέτοχοι, δηλαδή να έχουν μόνο φυσική παρουσία και να μην επεμβαίνουν ούτε καν οπτικά (γκριμάτσες κλπ). Η κατεύθυνση δινόταν από εμάς και ο γονιός ήταν ένας «τεχνητός» δέκτης. Πριν την ηχογράφηση της αφήγησης που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα, γινόταν μια εκπαίδευση του παιδιού με την ιστορία του Παραρτήματος 2. Εκεί πραγματικά κατευθύνουμε και βοηθάγαμε το παιδί, ώστε να μπει στη λογική της αφήγησης προς ένα τρίτο πρόσωπο, το οποίο δεν ξέρει τι έχει συμβεί και πρέπει να κατατοπιστεί για το τι έχει γίνει. Σε αυτή τη φάση επιτρεπόταν στον γονέα να αλληλεπιδράσει με διάλογο, όπως: «δεν κατάλαβα για ποιόν λες», ή «ποιος είναι αυτός που μου λες τώρα», ή «δεν κατάλαβα τι ακριβώς γίνεται» κλπ. Και αυτή η διαδικασία ηχογραφήθηκε, αλλά βέβαια δεν χρησιμοποιήθηκε. Τονίζοταν διαρκώς, ότι η μαμά ή ο μπαμπάς δεν ξέρουν την ιστορία και πρέπει να τους πεις όσο καλύτερα, τι συμβαίνει. Ακολουθούσε η ηχογράφηση της αφήγησης της πρωτότυπης ιστορίας του Παραρτήματος 1. Στο τέλος της διαδικασίας, συγχαίραμε και επιβραβεύαμε όλα τα παιδιά, ασχέτως επίδοσης. Μετά τη συλλογή των ηχογραφήσεων, ακολούθησε η απομαγνητοφώνηση και η καταγραφή σε γραπτό κείμενο. Στο Παράρτημα 5 φαίνονται τα αποτελέσματα της απομαγνητοφώνησης για κάθε παιδί.

Ένα αν όχι κρίσιμο, αλλά σοβαρό θέμα, είναι η κατάληξη από πλευράς έρευνας στο ποιες μεταβλητές θα μετρηθούν για να δειχθεί η ικανότητα αφήγησης. Αντανακλούν δηλαδή οι μεταβλητές που επιλέγονται την αφηγηματική ικανότητα? Η Liles (1995), αναφέρει ότι: «αυτή κάθε αυτή η ποικιλία της απόδοσης των υποκειμένων, διαμέσου των διαδικασιών έρευνας, κάνει εξαιρετικά δύσκολη την ταυτοποίηση αξιόπιστων δεικτών οι οποίοι θα

χαρακτηρίζουν την αφηγηματική ικανότητα». Η ίδια ερευνήτρια, χρησιμοποιεί υλικό από τρεις διαφορετικές έρευνες αφηγηματικής ικανότητας (διαφορετικές σε επίπεδο υποκειμένων, διαδικασίας προσέγγισης και περιεχομένου ιστορίας προς εξέταση) και το αναλύει με βάση επτά μεταβλητές που πιθανολογεί ότι αυτές αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των γλωσσικών ικανοτήτων που απαιτεί η αφήγηση. Οι μεταβλητές αυτές είναι: *ποσοστό πιθανών επεισοδίων, συνολικός αριθμός επεισοδίων, μέσος αριθμός λέξεων ανά κύρια πρόταση, μέσος αριθμός λέξεων ανά δευτερεύουσα πρόταση, μέσος αριθμός δευτερευουσών προτάσεων ανά T-unit, ποσοστό γραμματικών T-units και ποσοστό ολοκληρωμένων αναφορικών δεσμών (complete cohesive ties)*. Ο όρος επεισόδιο, υφίσταται κατ' αρχάς σε ένα διαισθητικό επίπεδο, van Dijk (1981) (όπως αναφέρεται στη Liles, 1993) και ακόμη και η καθημερινή εμπειρία ζωής μπορεί να θεωρείται σαν ακολουθία επεισοδιακών γεγονότων. Τα συστατικά της έννοιας «επεισόδιο» συγκεκριμενοποιούνται από τους Stein και Glenn (1979) στη Liles (1993), ως: ο πυρήνας της δομής ενός επεισοδίου αποτελείται από τρία στοιχεία, (α) έναν στόχο, (β) μία προσπάθεια για την επίτευξή του, και (γ) το αποτέλεσμα ή η ακολουθία αυτής της προσπάθειας. Στην έρευνά μας, δεν χρησιμοποιήσαμε ανάλυση επεισοδίων, γιατί η ιστορία αφήγησης είναι ένα και μόνο επεισόδιο, σκοπίμως σχεδιασμένη έτσι, λόγω της ηλικίας του δείγματος.

Μετά την κάθε απομαγνητοφώνηση, γίνεται η δακτυλογράφηση της αφήγησης και ο χωρισμός της σε T-units (εκφωνήματα που περιέχουν μία κύρια πρόταση και όλες τις συνοδές δευτερεύουσες εάν υπάρχουν· Hunt, 1965, (όπως αναφέρεται στη Liles, 1995). Αφαιρούνται από το κείμενο τυχόν δυσρυθμίες, επιφωνήματα και φράσεις ή λέξεις που δεν αναγνωρίζονται καθόλου. Ακολουθεί ο χωρισμός σε κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις, (Παράρτημα 5). Ένα λογισμικό που αναπτύχθηκε για τις ανάγκες της έρευνας, υπολογίζει αριθμό λέξεων ανά κύρια και ανά δευτερεύουσα πρόταση, μέγιστο αριθμό λέξεων και αριθμό πρωτότυπων λέξεων (type token).

Μεταβλητές

Επιλέγονται και καταγράφονται οι εξής μεταβλητές:

- 1) Ηλικία
- 2) Επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα
- 3) Επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας
- 4) Μέσο μήκος εκφωνήματος (MLU)
- 5) Σύνολο λέξεων
- 6) Σύνολο μοναδικών λέξεων
- 7) Σύνολο λέξεων για τις κύριες προτάσεις
- 8) Σύνολο λέξεων για τις δευτερεύουσες προτάσεις
- 9) Σύνολο μοναδικών λέξεων για τις κύριες προτάσεις
- 10) Σύνολο μοναδικών λέξεων για τις δευτερεύουσες προτάσεις
- 11) Ποσοστό μοναδικών λέξεων επί συνόλου λέξεων (type token ratio)
- 12) Σύνολο προτάσεων

- 13) Σύνολο κυρίων προτάσεων
- 14) Σύνολο δευτερευουσών προτάσεων
- 15) Σύνολο T-units
- 16) Ποσοστό συντακτικών (γραμματικών) T-units
- 17) Ποσοστό σημασιολογικά ορθών T-units
- 18) Μέσο μήκος εκφωνήματος (MLU) για τις κύριες προτάσεις
- 19) Μέσο μήκος εκφωνήματος (MLU) για τις δευτερεύουσες προτάσεις
- 20) Type token ratio για τις κύριες προτάσεις
- 21) Type token ratio για τις δευτερεύουσες προτάσεις
- 22) Σύνολο επαρκών-ικανοποιητικών αναφορικών δεσμών {complete ties, (ct)}
- 23) Σύνολο ανεπαρκών αναφορικών δεσμών {incomplete ties, (it)}
- 24) Σύνολο απαράδεκτων-λανθασμένων-άσχετων αναφορών {error ties, (et)}
- 25) Ποσοστό ολοκληρωμένων αναφορών (*ακρίβεια*), επί του συνόλου των αναφορών ($\frac{ct}{ct+it+et}$).
- 26) Αριθμός αντωνυμιών που χρησιμοποιήθηκαν σαν αναφορικοί δεσμοί.
- 27) Αριθμός άρθρων που χρησιμοποιήθηκαν ως αναφορικοί δεσμοί.
- 28) Αναγνώριση αριθμού προσώπων (1. Πρώτο παιδί, 2. Δεύτερο Παιδί, 3. Τρίτο παιδί)
- 29) Αναγνώριση αντικειμένων [1.πουλί (καταχρηστικώς ως αντικείμενο), 2.μπαλόني]
- 30) Ενέργειες (1. Πουλί κάθεται στο μπαλόني, 2. Πουλί σπάει μπαλόني, 3. Ο χοντρός δίνει μπαλόني, 4. Έχουν όλοι μπαλόني.)
- 31) Συναισθημα (1. Παιδί στεναχωρημένο, 2. Όλοι χαρούμενοι)

Για την ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση των αναφορικών δεικτών (cohesive markers) καθώς και της επάρκειας της αναφοράς (cohesive adequacy) υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία που περιγράφεται από τη Liles (1985)(p. 130-131), Παράρτημα 4. Έτσι, ένα στοιχείο, π.χ. ένα οριστικό άρθρο, αναγνωρίζεται σαν αναφορικός δείκτης (cohesive marker), εάν η σημασία του δεν γίνεται πλήρως αντιληπτή από τον ακροατή και έτσι αυτός (ο ακροατής) πρέπει να αναζητήσει το πλήρες νόημα έξω από την πρόταση. Ένα στοιχείο δεν είναι αναφορικός δείκτης, εάν η πληροφορία που παρέχει στον ακροατή αναπτύσσεται μέσα στην πρόταση, π.χ.: «Μερικά παιδιά πήραν τα αυτοκίνητά τους στο σπίτι» [Some boys took their car home]. Η προσωπική αντωνυμία *τους* [their] αναφέρεται στα *παιδιά* [boys], που ως πληροφορία υπάρχει στην πρόταση. Αντιθέτως, στο εκφώνημα: «Ένα από τα παιδιά πήγε σπίτι» [One of the boys went home], το δεικτικό άρθρο *τα* [the] χρησιμεύει σαν σήμα στον

ακροατή ότι η πληροφορία (ποιό παιδί δηλαδή) βρίσκεται έξω από την πρόταση, συνεπώς αποτελεί αναφορικό δείκτη (cohesive marker). Αντίθετα, το αόριστο *ένα [one]* αναφέρεται στα *παιδιά [boys]* που βρίσκονται μέσα στην πρόταση. Όσο αφορά στην ποιότητα της αναφορικής επάρκειας (cohesive adequacy), αυτή υπολογίζεται ως: (α) πλήρης [complete tie], εάν η πληροφορία που αναφέρεται από τον αναφορικό δείκτη, εύκολα και βρίσκεται και καθορίζεται χωρίς αμφιβολία. (π.χ. «*Ο Γιάννης ήπια το χυμό του. Αλλά λέρωσε τη μπλούζα του.*») Η κτητική αντωνυμία *του* είναι αναφορικό υποκατάστατο του *Γιάννη*, το νόημα βρίσκεται έξω από την πρόταση, αλλά ο *Γιάννης* έχει προαναφερθεί και έτσι η αναφορά είναι πλήρης (complete). Αντίθετα, στο εκφώνημα: «*Ο Γιάννης ήπια το χυμό του Πέτρου. Αλλά λέρωσε τη μπλούζα του*», η κτητική αντωνυμία *του*, δεν είναι ξεκάθαρο σε ποιόν αναφέρεται (Γιάννη ή Πέτρο), έτσι η αναφορά είναι ατελής (incomplete).

Σχετικά με τη μεταβλητή « ποσοστό ολοκληρωμένων αναφορών επί του συνόλου των αναφορών», (*ακρίβεια*), αυτή υπολογίζεται διαιρώντας το σύνολο των ολοκληρωμένων αναφορών (ct), προς το άθροισμα όλων των αναφορών, ολοκληρωμένων (ct), μερικών (it) και λανθασμένων (et). Ο τρόπος υπολογισμού της αναφέρεται από τους (Hickmann, 1991; Hickmann, Hendriks, Roland, & Jiang, 1996; Schneider & Dubé, 1997; Tsai & Chang, 2008) στους Schneider & Hayward (2010) (p. 12).

Αποτελέσματα

Οι μεταβλητές που αναλύθηκαν, παρουσιάζονται στον Πίνακα 1., παρακάτω σε σχέση με τις ελάχιστες και μέγιστες τιμές τους, τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση SD.

Πίνακας 1. Οι τιμές των μεταβλητών του δείγματος.

Περιγραφικά Στατιστικά Στοιχεία

	N	Minim um	Maxim um	Mean	Std. Deviation
Πρόσωπα	14	0,33	1	0,71	0,29
Αντικείμενα	14	0,50	1	0,96	0,13
Ενέργειες	14	0	1	0,57	0,28
Συναισθήματα	14	0	1	0,43	0,38
Ηλικία	14	47	75	62,64	8,02
Σύνολο Λέξεων	14	41	102	74,43	21,31
Σύνολο Προτάσεων	14	9	21	14,00	3,41
Σύνολο Μοναδικών Λέξεων	14	22	56	37,36	9,58

MLU	14	4,10	6,82	5,29	,81
Ποσοστό Μοναδικών Λέξεων (TTR)	14	43,18	61,36	51,04	5,70
Γραμματικώς Σωστά T-Units	14	63%	100%	87,64	13,17
Σημασιολ. Σωστά T-Units	14	71,40 %	100%	90,20	10,55
Σύνολο T-Units	14	5	11	7,64	1,64
Επαρκής αναφορές (ct)	14	0	8	1,86	2,47
Ατελής αναφορές (it)	14	1	7	3,07	1,8
Λανθασμένες αναφορές (et)	14	0	18	3,64	4,98
Εκπαίδευση πατέρα	14	2	5	3,86	,94
Εκπαίδευση Μητέρας	14	1	5	3,79	1,2
Σύνολο Κυρίων προτάσεων	14	8	17	11,64	2,79
Σύνολο δευτερ. Προτάσεων	14	0	6	2,36	2,17
MLU Δευτερ. Προτάσεων	14	,00	8,00	3,73	2,36
Σύνολο Λέξεων Δευτερ. Προτάσεων	14	0	29	10,93	10,05
Σύνολο Μοναδικών Λέξεων Δευτερ. Προτάσεων	14	0	17	7,93	6,25
TTR Δευτερ. Προτάσεων	14	,00	100,00	64,31	38,03
Σύνολο Λέξεων Κυρίως Προτάσεων	14	39	94	63,50	17,91
Σύνολο Μοναδικών Λέξεων Κυρίων Προτάσεων	14	22	52	33,07	8,82
TTR Κυρίων Προτάσεων	14	46,15	61,54	52,62	4,96
MLU Κυρίων Προτάσεων	14	4,33	7,30	5,46	,98
Ακρίβεια (ct/(ct+it+et))	14	,000	,900	,24	,29
Αντωνυμίες	14	1	22	6,57	5,19
Άρθρα	14	0	5	1,29	1,38

Η έρευνα διεξήχθη μεταξύ Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2010 και εκείνη την περίοδο το μικρότερο παιδί της έρευνας ήταν 47 μηνών, δηλαδή θα έμπαινε στην ηλικία των 5 ετών και το μεγαλύτερο παιδί ήταν 75 μηνών, λίγο μεγαλύτερο από 6 ετών με μέσο όρο ηλικίας τους 62 μήνες και τυπική απόκλιση τους 8 μήνες. Η μεταβλητή της ηλικίας συσχετίζεται με το μέσο μήκος εκφωνήματος (MLU), ιδιαίτερα με το MLU των κυρίων προτάσεων και αντιστρόφως ανάλογα με το ποσοστό των μοναδικών λέξεων (TTR), Πίνακας 2.

Πίνακας 2. Ηλικία και MLU.

	MLU	TTR	MLU Κύριων προτάσεων	Πρόσωπα	Αντικείμενα	Ενέργειες
Ηλικία						
Pearson Correlation	,635(*)	-,539(*)	,669(**)	,624(*)	,561(*)	,576(*)
Sig. (2-tailed)	0,015	0,047	0,009	0,017	0,037	0,031
N	14	14	14	14	14	14

Πίνακας 3. Επίπεδο Εκπαίδευσης Πατέρα

	Σημαιολογικός σωστά T-Units	Λανθασμένες αναφορές (et)	Επίπεδο Εκπαίδευσης Μητέρας
Επίπεδο εκπαίδευσης Πατέρα			
Pearson Correlation	.563 ^(*)	-.580 ^(*)	.747 ^(*)
Sig (2-tailed)	.036	.030	.002
N	14	14	14

Πίνακας 4. Επίπεδο Εκπαίδευσης Μητέρας

	Λανθασμένες Αναφορές (et)	Επίπεδο Εκπαίδευσης Μητέρας	Αντωνυμίες
Επίπεδο Εκπαίδευσης Μητέρας			
Pearson Correlation	-.741 ^(**)	.749 ^(**)	-.571 ^(*)
Sig (2-tailed)	.002	.002	.033
N	14	14	14

Πίνακας 5. Μέσο Μήκος Εκφωνήματος-MLU

Ηλικία	Σύνολο λέξεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	CT	Σύνολο Μοναδικών λέξεων Κύριων προτάσεων

MLU	Pearson Correlation	,635(*)	,584(*)	,621(*)	,791(**)	,654(*)
	Sig. (2-tailed)	0,015	0,028	0,018	0,001	0,011
	N	14	14	14	14	14

		MLU	Ακρίβεια	Πρόσωπα	Ενέργειες
Κύριων Προτάσεων					
MLU	Pearson Correlation	,974(**)	,749(**)	,550(*)	,822(**)
	Sig. (2-tailed)	0,000	0,002	0,042	0,000
	N	14	14	14	14

Πίνακας 6. Σύνολο λέξεων

		Σύνολο λέξεων Δευτερευουσών Προτάσεων	Σύνολο λέξεων Κύριων Προτάσεων	Σύνολο Μοναδικών λέξεων Κύριων Προτάσεων	MLU Κύριων Προτάσεων	Αντωνυμίες
Σύνολο λέξεων	Pearson Correlation	,547(*)	,883(**)	,830(**)	,535(*)	,544(*)
	Sig. (2- tailed)	0,043	0,000	0,000	0,049	0,044
	N	14	14	14	14	14

		Σύνολο προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	MLU	TTR	Σύνολο Κύριων προτάσεων
Σύνολο λέξεων	Pearson Correlation	,875(**)	,925(**)	,584(*)	-,562(*)	,695(**)
	Sig. (2-tailed)	0,000	0,000	0,028	0,037	0,006
	N	14	14	14	14	14

Πίνακας 7. Σύνολο μοναδικών λέξεων

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο προτάσεων	MLU	Σύνολο προτάσεων	Κύριων
Σύνολο μοναδικών λέξεων	Pearson Correlation	,925(**)	,755(**)	,621(*)	,649(*)	
	Sig. (2- tailed)	0,000	0,002	0,018	0,012	
	N	14	14	14	14	

		Σύνολο Κύριων προτάσεων	λέξεων	Σύνολο μοναδικών Κύριων προτάσεων	λέξεων	MLU Κύριων προτάσεων	Αντωνυμίες
Σύνολο μοναδικών λέξεων	Pearson Correlation	,868(**)		,929(**)		,572(*)	,550(*)
	Sig. (2- tailed)	0,000		0,000		0,033	0,042
	N	14		14		14	14

Πίνακας 8. Σύνολο λέξεων Κύριων προτάσεων

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	Σύνολο Κύριων προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων Κύριων προτάσεων	MLU Κύριων προτάσεων
Σύνολο λέξεων Κύριων προτάσεων	Pearson Correlation	,883(**)	,673(**)	,868(**)	,807(**)	,946(**)	,557(*)
	Sig. (2- tailed)	0,000	0,008	0,000	0,000	0,000	0,039
	N	14	14	14	14	14	14

Πίνακας 9. Σύνολο μοναδικών λέξεων Κύριων Προτάσεων

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	MLU	Σύνολο Κύριων προτάσεων	Σύνολο λέξεων Κύριων προτάσεων	MLU Κύριων προτάσεων
Σύνολο μοναδικών λέξεων Κύριων Προτάσεων	Pearson Correlation	,830(**)	,624(*)	,929(**)	,624(*)	,757(**)	,946(**)	,540(*)
	Sig. (2-tailed)	0,000	0,017	0,000	0,017	0,002	0,000	0,046
	N	14	14	14	14	14	14	14

Πίνακας 10. Σύνολο λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο προτάσεων	Σύνολο Δευτερευουσών προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων
Σύνολο λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων	Pearson Correlation	,547(*)	,656(*)	,989(**)	,971(**)
	Sig. (2-tailed)	0,043	0,011	0,000	0,000
	N	14	14	14	14

Πίνακας 11. Σύνολο μοναδικών λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων

		Σύνολο προτάσεων	Σύνολο Δευτερευουσών προτάσεων	MLU Δευτερευουσών προτάσεων	Σύνολο λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων
Σύνολο μοναδικών λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων	Pearson Correlation	,593(*)	,960(**)	,634(*)	,971(**)
	Sig. (2-tailed)	0,025	0,000	0,015	0,000
	N	14	14	14	14

Πίνακας 12. Type-Token Ratio – TTR

		Ηλικία	Σύνολο λέξεων	Σύνολο Προτάσεων	TTR Κύριων Προτάσεων
Type-Token Ratio	Pearson Correlation	-,539(*)	-,562(*)	-,596(*)	,928(**)
	Sig. (2-tailed)	0,047	0,037	0,025	0,000
	N	14	14	14	14

Πίνακας 13. Type-Token Ratio- TTR Κύριων προτάσεων

		TTR	Πρόσωπα
Type-Token Ratio- TTR Κύριων προτάσεων	Pearson Correlation	,928(**)	-,584(*)
	Sig. (2-tailed)	0,000	0,028
	N	14	14

Πίνακας 14. Type-Token Ratio- TTR Δευτερευουσών προτάσεων

		Σύνολο T-Unit	MLU Δευτερευουσών προτάσεων
TTR Δευτερευουσών προτάσεων	Pearson Correlation	-,654(*)	,802(**)
	Sig. (2-tailed)	0,011	0,001
	N	14	14

Πίνακας 15. Σύνολο προτάσεων

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	TTR	ET	Σύνολο Κύριων προτάσεων	Σύνολο Δευτερευουσών προτάσεων
Σύνολο προτάσεων	Pearson Correlation	,875(**)	,755(**)	-,596(*)	,618(*)	,774(**)	,581(*)
	Sig. (2- tailed)	0,000	0,002	0,025	0,018	0,001	0,029
	N	14	14	14	14	14	14

		Σύνολο λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων	Σύνολο Μοναδικών λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων	Σύνολο λέξεων Κύριων προτάσεων	Σύνολο Μοναδικών λέξεων Κύριων προτάσεων	Αντωνυμίες
Σύνολο προτάσεων	Pearson Correlation	,656(*)	,593(*)	,673(**)	,624(*)	,571(*)
	Sig. (2- tailed)	0,011	0,025	0,008	0,017	0,033
	N	14	14	14	14	14

Πίνακας 16. Σύνολο Κύριων προτάσεων

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	ET	Σύνολο λέξεων Κύριων προτάσεων	Σύνολο Μοναδικών λέξεων Κύριων προτάσεων
Σύνολο Κύριων προτάσεων	Pearson Correlation	,695(**)	,774(**)	,649(*)	,620(*)	,807(**)	,757(**)
	Sig. (2-tailed)	0,006	0,001	0,012	0,018	0,000	0,002
	N	14	14	14	14	14	14

Πίνακας 17. Σύνολο Δευτερευουσών προτάσεων

		Σύνολο προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	Σύνολο λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων
Σύνολο Δευτερευουσών προτάσεων	Pearson Correlation	,581(*)	0,356	,989(**)	,960(**)
	Sig. (2-tailed)	0,029	0,212	0,000	0,000
	N	14	14	14	14

Πίνακας 18. Σημασιολογικώς ορθά T-Units

		Επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα	Ακρίβεια
Σημασιολογικώς ορθά T-Units	Pearson Correlation	,563(*)	,577(*)
	Sig. (2-tailed)	0,036	0,031
	N	14	14

Πίνακας 19. MLU Κύριων προτάσεων

MLU Κύριων προτάσεων		Ηλικία	Σύνολο λέξεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	MLU	CT	Σύνολο λέξεων Κύριων προτάσεων
	Sig. (2-tailed)	0,009	0,049	0,033	0,000	0,000	0,039
	N	14	14	14	14	14	14

		Σύνολο Μοναδικών λέξεων Κύριων προτάσεων	Ακρίβεια	Πρόσωπα	Ενέργειες
MLU Κύριων προτάσεων	Pearson	,540(*)	,819(**)	,579(*)	,853(**)
	Correlation				
	Sig. (2-tailed)	0,046	0,000	0,030	0,000
	N	14	14	14	14

Πίνακας 20. MLU Δευτερευουσών προτάσεων

		Σύνολο μοναδικών λέξεων Δευτερευουσών προτάσεων	Type-Token Ratio- TTR Δευτερευουσών προτάσεων
Μέσο Μήκος Εκφώνηματος – MLU Δευτερευουσών προτάσεων	Pearson		,634(*)
	Correlation		,802(**)
	Sig. (2-tailed)		0,015
	N		14

Πίνακας 21. Επαρκείς αναφορικοί δεσμοί – Complete Ties (CT)

		MLU	MLU	Ακρίβεια	Πρόσωπα	Ενέργειες
Κύριων Προτάσεων						
CT	Pearson Correlation	,791(**)	,835(**)	,986(**)	,547(*)	,698(**)
	Sig. (2-tailed)	0,001	0,000	0,000	0,043	0,006
	N	14	14	14	14	14

Πίνακας 22. Απαράδεκοι-λανθασμένοι-άσχετοι αναφορικοί δεσμοί –Error Ties (ET)

		Επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα	Επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας	Σύνολο Κύριων προτάσεων	Ακρίβεια	Αντωνυμίες	Πρόσωπα
ET	Pearson	-,580(*)	-,741(**)	,620(*)	-,553(*)	,771(**)	-,580(*)

Correlation							
Sig. (2-tailed)		0,030	0,002	0,018	0,040	0,001	0,030
N		14	14	14	14	14	14

Πίνακας 23. Αντωνυμίες

		Σύνολο λέξεων	Σύνολο προτάσεων	Σύνολο μοναδικών λέξεων	ΕΤ	Επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας
Αντωνυμίες	Pearson Correlation	,544(*)	,571(*)	,550(*)	,771(**)	-,571(*)
	Sig. (2-tailed)	0,044	0,033	0,042	0,001	0,033
	N	14	14	14	14	14

Πίνακας 24. Πρόσωπα

		Ηλικία	MLU	CT	ΕΤ	TTR Κύριων προτάσεων	MLU Κύριων προτάσεων	Ακρίβεια
Πρόσωπα	Pearson Correlation	,624(*)	,550(*)	,547(*)	-,580(*)	-,584(*)	,579(*)	,546(*)
	Sig. (2-tailed)	0,017	0,042	0,043	0,030	0,028	0,030	0,043
	N	14	14	14	14	14	14	14

Πίνακας 25. Αντικείμενα

		Ηλικία
Αντικείμενα	Pearson Correlation	,561(*)
	Sig. (2-tailed)	0,037
	N	14

Πίνακας 26. Ενέργειες

		Ηλικία	MLU	CT	MLU Κύριων προτάσεων	Ακρίβεια
Ενέργειες	Pearson Correlation	,576(*)	,822(**)	,698(**)	,853(**)	,678(**)
	Sig. (2-tailed)	0,031	0,000	0,006	0,000	0,008
	N	14	14	14	14	14

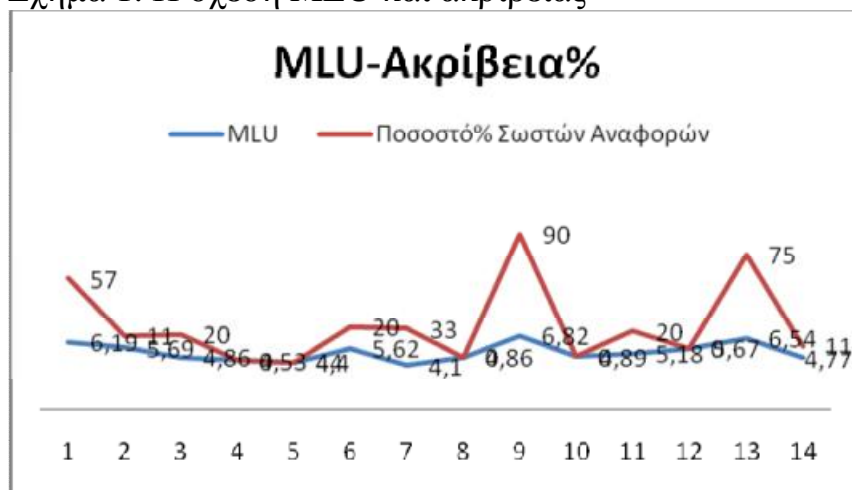
Συζήτηση

MLU-Αντωνυμίες

Από τον Πίνακα 2. Φαίνεται ότι η ηλικία των παιδιών σχετίζεται αναλογικά, αλλά όχι ισχυρά με το Μέσο Μήκος Εκφωνήματος (MLU) καθώς και το MLU των κυρίων προτάσεων. Βέβαια, επειδή οι δευτερεύουσες προτάσεις είναι ελάχιστες, το συνολικό MLU πρακτικά ταυτίζεται με το MLU των κυρίων προτάσεων. Η αρνητικά συσχέτιση της ηλικίας με το ποσοστό μοναδικών λέξεων (TTR), εξηγείται από το γεγονός ότι, σε μικρότερη ηλικία, είναι και λιγότερες οι συνολικές λέξεις, έτσι οι μοναδικές λέξεις πλασματικά αυξάνονται.

Το MLU, συσχετίζεται σε μεγάλο βαθμό (0,791) στο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 99,99%, με τις ακριβείς-ολοκληρωμένες αναφορές [complete ties-(ct)] και κατ' επέκταση με τον δείκτη ακρίβειας (0,749), στο ίδιο επίπεδο. Φαίνεται ότι για να έχει υπόσταση η περιγραφή-αφήγηση από πλευράς ομιλητή, απαιτείται μια αυξημένη τιμή MLU, Σχήμα 1.

Σχήμα 1. Η σχέση MLU και ακρίβειας

Οι Paul & Smith (1993) ερευνούν την ικανότητα επαναφήγησης (story retelling) σε παιδιά με φυσιολογική γλωσσική ανάπτυξη (μέσος όρος ηλικίας 50,6 μήνες), σε παιδιά με καθυστερημένη γλωσσική ανάπτυξη στην ηλικία των 2 ετών που τώρα έχουν φυσιολογική στα 4 (μέσος όρος ηλικίας 50,6 μήνες και

σε παιδιά με γλωσσική καθυστέρηση (μέσος όρος ηλικίας 52,5 ετών), Πίνακας 27.

Πίνακας 27. Μέσες τιμές ανάλυσης αφήγησης τριών διαγνωστικών ομάδων. Προσαρμοσμένο από: Paul, R. & Smith, R. L.(1993). Narrative Skills in 4-Year-Olds With Normal, Impaired, and Late-Developing Language. *Journal of Speech and Hearing research*, 36, 592-598.

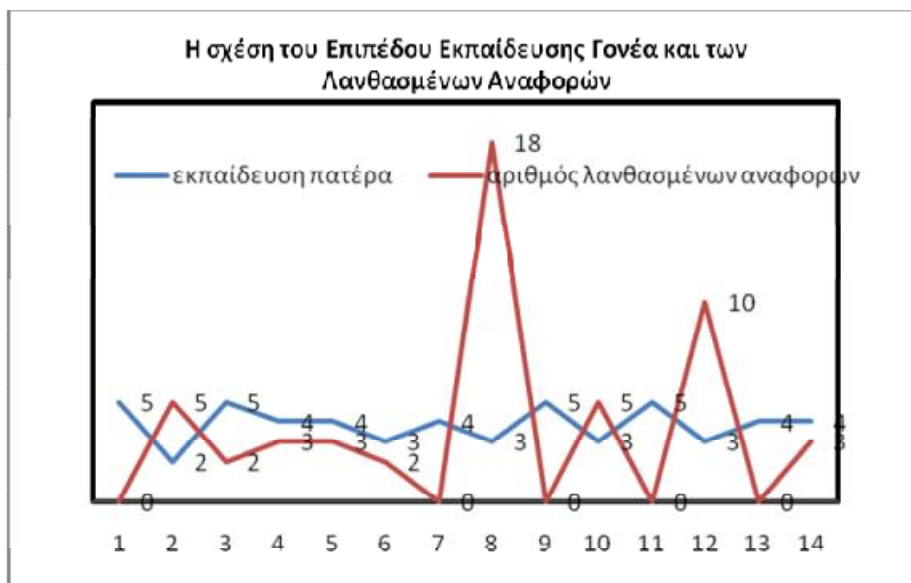
	Φυσιολογική ανάπτυξη	Αρχικώς Καθυστερημένη	Καθυστερημένη Γλωσσική ανάπτυξη
MLU ανα T-Unit	7,36	7,11	4,85
% ολοκληρωμένων αναφορών	51,8	46,3	26,8
Type Token Ratio	57,1	48,8	37,8

Στην δική μας έρευνα ο μέσος όρος ηλικίας ήταν 62,6 μήνες, το MLU είναι 5,29, το ποσοστό ολοκληρωμένων αναφορικών δεσμεύσεων είναι 0,29% και το ποσοστό των μοναδικών λέξεων (TTR) είναι ίσο με 51,04. Αποτελέσματα εμφανώς χαμηλότερα, αλλά το έργο της έρευνάς μας που είναι δημιουργία ιστορίας (story generation) είναι πολύ δυσκολότερο αυτού της επαναφήγησης (story retelling). Επιπρόσθετα, το MLU της έρευνάς μας έχει μετρηθεί με λέξεις και όχι με μορφήματα. Άξιο λόγου είναι και η συμπεριφορά του MLU σε σχέση με τη μεταβλητή «Ενέργειες», όπου εμφανίζεται μεγάλη συσχέτιση (0,822)-επίπεδο 99,99%. Προφανώς, για να σχολιαστεί κάποια δράση, απαιτούνται περισσότερες λέξεις ανά πρόταση.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η συμπεριφορά της μεταβλητής «Επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα» και «Επίπεδο εκπαίδευσης μητέρας». Κατ' αρχάς, συσχετίζονται μεταξύ τους ισχυρά (0,749)- επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 99,99%, αλλά η ανάλυσή τους ξεπερνά το όριο αυτής της έρευνας. Τόσο όμως το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα, όσο και αυτό της

μητέρας, συσχετίζονται αρνητικά $[(-0,580)$ και $(-0,741)$ αντίστοιχα, με τον αριθμό των λανθασμένων αναφορών[incomplete ties (ct)]. Δηλαδή όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων και μάλιστα αυτό της μητέρας, μειώνονται οι λανθασμένες αναφορές. Επιπρόσθετα, το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα αυξάνει την πιθανότητα να υπάρχουν περισσότερες σημασιολογικά σωστές προτάσεις στο λόγο, Σχήμα 2.

Σχήμα 2. Η σχέση Επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με τις λανθασμένες αναφορές.

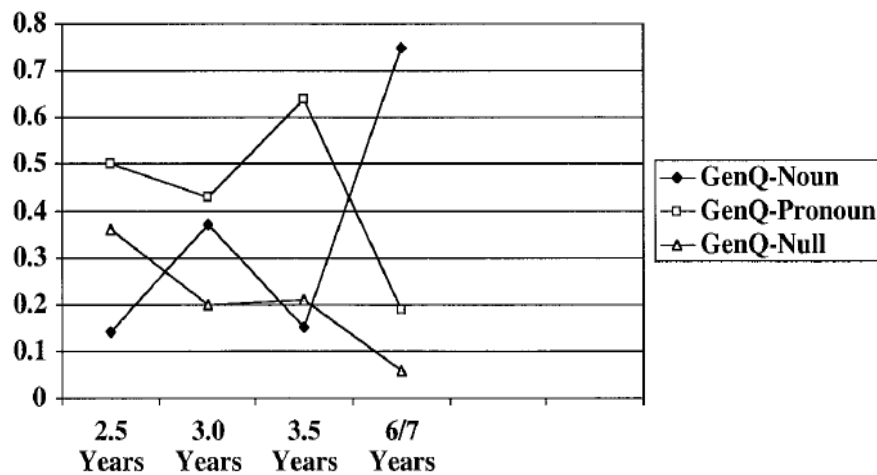

Όπου: 5=ΑΕΙ/ΤΕΙ
 4=ΙΕΚ (μεταλυκειακές σπουδές)
 3=Απόφ. Λυκείου
 2=Απόφ. Γυμνασίου
 1=Απόφ. Δημοτικού

Από την άλλη, η εκπαίδευση της μητέρας, μειώνει τη χρήση των αντωνυμιών από πλευράς των παιδιών. [Να σημειώσουμε ότι το επίπεδο εκπαίδευσης χωρίστηκε σε 5 κατηγορίες: απόφοιτοι Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου, Δημόσιων-Ιδιωτικών Μεταλυκειακών σχολών και τέλος απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ]. Η χρήση των αντωνυμιών βέβαια, εμπλέκει περισσότερους του ενός παράγοντες.

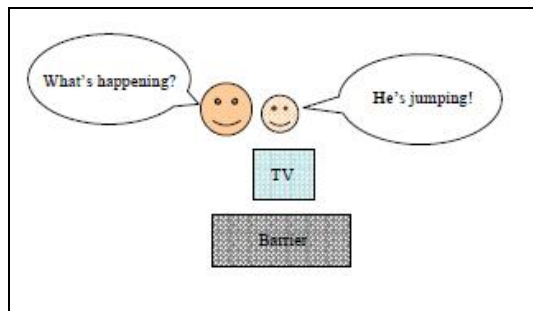
Στον Πίνακα 28. φαίνεται η χρήση Ουσιαστικών (Noun), Αντωνυμιών (Pronoun) και Μηδενικών αναφορών (Null), ως αναφορικοί δείκτες, σε αρκετές έρευνες, στις ηλικίες 2,5-7 ετών, μετά από γενικές ερωτήσεις («Τι συνέβη?»).

Πίνακας 28. Προσαρμοσμένο από : Cambell, A.L., Brooks, P, & Tomasello, M. (2000). Factors Affecting Yoynng Children’s Use of Pronouns as Referring Expressions. *Journal of Speech and Hearing research*, 43, 1337-1349.

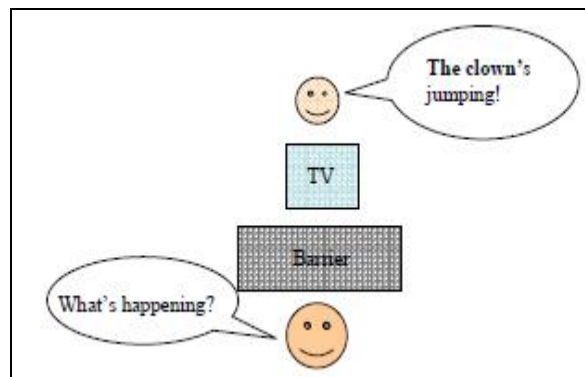

Βλέπουμε ότι η χρήση αντωνυμιών εμφανίζει μια αύξουσα τάση μέχρι την ηλικία 4 περίπου ετών. Όταν τα παιδιά ηλικίας μέχρι 3,5 ετών ερωτώνται με γενικές ερωτήσεις, όπως: «Τι συνέβη?». Τείνουν να χρησιμοποιούν σαν αναφορικούς δείκτες τις Αντωνυμίες περίπου τις μισές φορές και όμοια τα ουσιαστικά και τη μηδενική αναφορά τις άλλες μισές. Οι (Cambell et al, 2000), συμπεραίνουν ότι η χρήση των αντωνυμιών από τα παιδιά δεν αντικαθιστά την όποια αδυναμία τους στην παραγωγή λέξεων ή την αδυναμία παραγωγής λέξεων όταν τα ονόματα των εννοιών που αντιπροσωπεύουν είναι άγνωστα, ούτε και η παραγωγή αντωνυμιών οφείλεται σε μίμηση της ενήλικης γλωσσικής παραγωγής και τέλος δεν οφείλεται στην γνώση ή μη από τον ακροατή της ιστορίας που αφηγούνται, αλλά σχετίζεται με τον τρόπο που τίθεται μια ερώτηση: δηλαδή συγκεκριμένα ή γενικά. Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη χρήση ή όχι αντωνυμιών, είναι η γνώση από το παιδί του εάν

ο ακροατής ξέρει ή δεν ξέρει το γεγονός που περιγράφεται. Οι Matthews, Lieven & Tomasello (2011), βρήκαν ότι η χρήση αντωνυμιών έναντι ουσιαστικών σχετίζεται με την επίγνωση από το παιδί, του τι γνωρίζει ο ακροατής.

Αριστερά: (ακροατής) - *Τι συμβαίνει?*
(ομιλητής) - *(Αυτός) χοροπηδάει.*

Δεξιά: (ακροατής) - *Τι συμβαίνει?*
(ομιλητής) - *Ο κλόουν χοροπηδάει.*

Στην αριστερή εικόνα, το παιδί χρησιμοποιεί αντωνυμία (αυτός), ενώ ο ακροατής παρακολουθεί ταυτόχρονα. Στη δεξιά εικόνα, το παιδί χρησιμοποιεί ουσιαστικό για να εισάγει τον κλόουν. Στον Πίνακα 29, φαίνονται οι μέσες τιμές χρήσης ουσιαστικών σε σχέση με το αν βλέπει ή όχι ο ακροατής, ανάλογα με την ηλικία του παιδιού.

Πίνακας 29. Μέση τιμή % αναφορικών εκφράσεων που αποτελούν ουσιαστικά. Προσαρμοσμένο από (Mathews et al, 2011). The development of reference from two to four years. pre2009.uvt.nl/pdf/matthews_et_al.pdf, 04/02/2001.

Ηλικία	Ακροατής ΔΕΝ βλέπει	Ακροατής Βλέπει
2-ετών	62%	57%
3-ετών	57%	75%
4-ετών	54%	66%

Όμοια, στην δικιά μας έρευνα, τα παιδιά ξεκινούσαν την αφήγηση με εισήγηση των προσώπων με ουσιαστικό (παιδί) και αόριστο άρθρο (ένα)= [π.χ.: είναι ένα παιδί και ένα πουλί]. Στην συνέχεια και αφού είχαν εισαγάγει τον ήρωα, αναφέρονταν σε αυτόν με αντωνυμία. Το πρόβλημα ήταν ότι γρήγορα τα περισσότερα παιδιά ξέχναγαν ότι όλοι οι ήρωες απαιτούσαν εισαγωγή και όχι

μόνο ο πρώτος. Προφανώς, απαιτείται κάποιος μηχανισμός μεταγνώσης στην αφήγηση, ο οποίος να πληροφορεί ανά πάσα στιγμή σε ποια κατάσταση βρίσκεται ο ακροατής.

Λέξεις

Οι λέξεις που μετρήθηκαν ποσοτικά στην αφήγηση, βρέθηκε να συσχετίζονται με το σύνολο των προτάσεων (0,875- στο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 99,99%) και περισσότερο μάλιστα με τις κύριες προτάσεις (0,883-στο ίδιο επίπεδο), έναντι της συσχέτισης με τις δευτερεύουσες προτάσεις (0,547- επίπεδο 99,5%). Ακόμη, το σύνολο των λέξεων συσχετίζεται με τις μοναδικές λέξεις (0,925- επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 99,99%). Στην πρώτη περίπτωση, αυτής των προτάσεων, φαίνεται ότι τα παιδιά προτιμούν περισσότερες προτάσεις με λιγότερες λέξεις ανά πρόταση, σε σχέση με λίγες προτάσεις που να έχουν όμως πολλές λέξεις. Μπορεί με αυτόν τον τρόπο να οργανώνουν καλύτερα την αφήγησή τους, κατανέμοντας το γλωσσικό υλικό (λέξεις) σε περισσότερες Συντακτικές μονάδες (προτάσεις) και έτσι να χτίζουν πιο εύκολα τη μακρο-οργάνωση που απαιτείται στην αφήγηση.

Όσο για το σύνολο των μοναδικών λέξεων, αυτό αυξάνεται έντονα όσο αυξάνονται οι συνολικές λέξεις, αλλά σχετικώς αναλογικά. Δηλαδή, οι μοναδικές λέξεις δεν μπορούν να ξεπεράσουν ένα όριο, γι αυτό και το ποσοστό των μοναδικών λέξεων (TTR) μειώνεται όσο αυξάνεται ο όγκος των λέξεων (είναι προφανές, ότι με ένα σύνολο λέξεων, π.χ. 10 λέξεις, η πιθανότητα να είναι οι 6-7 από αυτές μοναδικές είναι μεγάλη και άρα και το TTR είναι υψηλό).

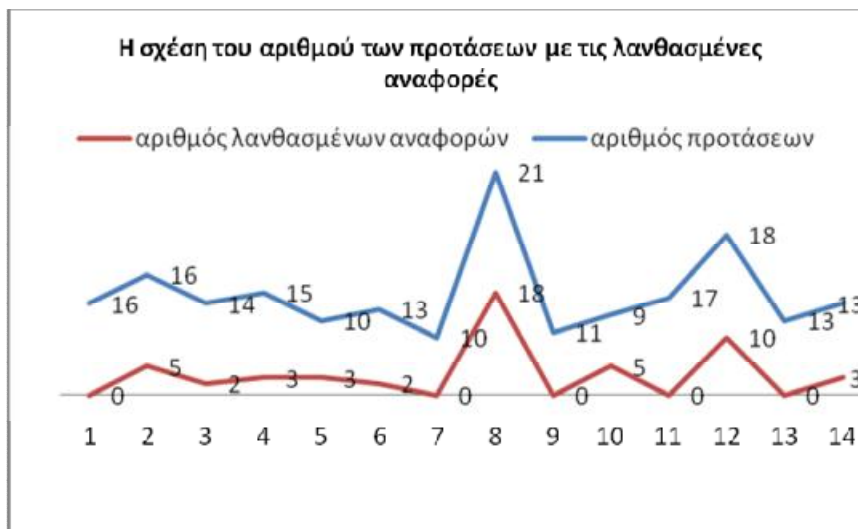
Οι μοναδικές λέξεις δεν εμφανίζουν κάποια σπουδαία συσχέτιση, πέραν των αυτονόητων (με εξαίρεση το σύνολο των προτάσεων) δηλαδή, συσχετίζονται θετικά με τις περισσότερες ποσοτικές μεταβλητές που αφορούν λέξεις-προτάσεις.

Προτάσεις

Οι προτάσεις σχετίζονται με το σύνολο των μοναδικών λέξεων (0,755- επίπεδο σημαντικότητας 99,99%) και με το σύνολο των λανθασμένων αναφορών (et) [0,618- επίπεδο σημαντικότητας 99,99%]. Φαίνεται, ότι η αύξηση που παρατηρείται στις μοναδικές λέξεις αυξάνει και την πιθανότητα για λανθασμένες αναφορές (ct), μιας και η ακρίβεια τελικά δεν σχετίζεται με την μοναδικότητα, αλλά περισσότερο με τον σωστό χειρισμό του ήδη υπάρχοντος γλωσσικού υλικού και μάλιστα με τις λειτουργικές λέξεις (αντωνυμίες, άρθρα, βοηθητικά ρήματα) και όχι τόσο με τις λέξεις περιεχομένου που είναι οι

μοναδικές λέξεις). Σε σχέση με το MLU που αφορά στις κύριες προτάσεις, αυτό συσχετίζεται ισχυρά με τις ολοκληρωμένες-ακριβείς αναφορικές εκφράσεις (ct) [0,835], με τον δείκτη ακρίβειας [0,819] και με τις ενέργειες [0,853] στα ίδια επίπεδα στατιστικής σημαντικότητας=99,99%. Το MLU των κυρίων προτάσεων, έχει ισχυρότερες συσχετίσεις με τα παραπάνω σε σχέση με το γενικό MLU. Οι λόγοι της συσχέτισης, έχουν αναλυθεί προηγουμένως, Σχήμα 3.

Σχήμα 3. Η σχέση του αριθμού των προτάσεων με τις λανθασμένες αναφορές.

Γενικά, η οργάνωση της αφήγησης σε μακρο-επίπεδο, αντανακλάται στην συνάφεια που έχουν οι επιμέρους προτάσεις, οι οποίες αποτελούν το μικρο-επίπεδο και έτσι αντανακλούν την δυνατότητα του παιδιού να ολοκληρώσει τη δομή της ιστορίας σε συνεκτική (cohesive) αφήγηση (Liles, 1987).

TTR-ποσοστό μοναδικών λέξεων επί συνόλου λέξεων

Το TTR συσχετίζεται αρνητικά, αλλά όχι πολύ ισχυρά με την ηλικία [-0,539], με το σύνολο των λέξεων [-0,562] και το σύνολο των προτάσεων [-0,596]. Με ένα παρόμοιο τρόπο που εξηγήσαμε παραπάνω, το TTR τείνει να αυξάνεται, όσο μειώνονται οι συνολικές λέξεις (οι συνολικές λέξεις είναι μάλλον μικρότερες σε μικρότερη ηλικία) που αποτελούν πρακτικά (οι συνολικές λέξεις) και τον παρανομαστή του κλάσματος αυτής της σχέσης. Η μείωση των προτάσεων, συνεπάγεται και την μείωση στον αριθμό των λέξεων, οπότε οδηγούμαστε στο ίδιο αποτέλεσμα (αύξηση TTR).

Αναφορικοί δεσμοί [(ct)-(et)]

Οι ολοκληρωμένοι αναφορικοί δεσμοί (ct), συσχετίζονται ισχυρά με το γενικό MLU και με το MLU των κυρίων προτάσεων, όπως προαναφέρθηκε, αλλά και με τις επιτυχίες στην απόδοση των ενεργειών (0,698-επίπεδο 99,99%). Αυτό σημαίνει, ότι η επιτυχία στην απόδοση όλων των ενεργειών που απαιτεί μια ιστορία, είναι και δείκτης ακρίβειας στην απόδοσή της. Από την άλλη, η έλλειψη επιτυχίας στην αναφορά των προσώπων-πρωταγωνιστών, αυξάνει τις λανθασμένες αναφορές (et) [-0,580-επίπεδο 99,5%]. Επιπρόσθετα, μια αύξηση των αντωνυμιών, αυξάνει αντίστοιχα και τις λανθασμένες αναφορές (πρακτικά οι πολλές αντωνυμίες αυξάνουν την σύγχυση) (0,771-επίπεδο 99,99%). Η σχέση των λανθασμένων αναφορών με το επίπεδο εκπαίδευσης πατέρα και μητέρας, αναλύθηκε στην αρχή του κεφαλαίου.

Πρόσωπα- Αντικείμενα- Ενέργειες- Συναισθήματα

Τα πρόσωπα (η αναγνώριση-περιγραφή των προσώπων) συσχετίζεται με την ηλικία, το MLU, τις σωστές αναφορές, τις λανθασμένες αναφορές (αρνητικά), αλλά με μια ισχύ της τάξης περίπου 0,550-0,600 στο επίπεδο 99,5%. Περίπου στο ίδιο επίπεδο, συσχετίζεται η ηλικία με τα αντικείμενα (0,561). Δεν πιστεύουμε ότι τα παιδιά αποτυγχάνουν στην αναγνώριση των προσώπων. Το πιθανότερο είναι ότι δεν τα αποδίδουν σωστά σε επίπεδο αναφοράς.

Αυτό που φαίνεται να σχετίζεται ισχυρά και μάλιστα σε επίπεδο 99,99% τόσο με το MLU (0,822), όσο και με τις ολοκληρωμένες αναφορές (ct) [0,698] και με το MLU των κυρίων προτάσεων (0,853), είναι η απόδοση στις ενέργειες. Όποιος λοιπόν αποδώσει με σχετική ακρίβεια τις ενέργειες που υπάρχουν σε μια ιστορία, θα έχει υψηλό MLU και αυξημένες σωστές αναφορικές δεσμεύσεις. Φαίνεται ότι η διαχείριση των ενεργειών, απαιτεί μια ικανότητα δόμησης στην αφήγηση που εμπλέκει τον μακρο-σχεδιασμό και όχι την απλή παράθεση ηρώων και αντικειμένων, Σχήμα 4.

Σχήμα 4. Η σχέση του ποσοστού της απόδοσης των ενεργειών με τις σωστές αναφορές.

Οι (Paul & Smith, 1993) αναφέρουν ότι η αφήγηση ιστορίας απαιτεί τη δημιουργία σκελετού που οργανώνει την αφήγηση (μακροοργάνωση), σε αντίθεση με την κατάσταση της συζήτησης (κατ επέκταση της απλής αναφοράς προσώπων-πραγμάτων) που προχωρά από θεματική ενότητα σε θεματική ενότητα και σε πιο τοπικό επίπεδο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η απουσία συσχέτισης των συναισθημάτων με οτιδήποτε. Φαίνεται ότι η ακρίβεια στο μήνυμα, δεν απαιτεί συναισθηματική εμπλοκή!

Γενικά, τα παιδιά του νηπιαγωγείου, εισάγουν ευκολότερα επιτυχημένες αναφορικές εκφράσεις όταν επαναλαμβάνουν μια φανταστική ιστορία, παρά όταν δημιουργούν ιστορία από εικόνες. Ακόμη κι όταν λένε ιστορίες που αφορούν σε προσωπικές εμπειρίες τους (πράγμα που θεωρείται ευκολότερο έργο ακόμα και από την επαναφήγηση ιστορίας), τουλάχιστον μία στις πέντε αναφορικές εκφράσεις, είναι λάθος. Επίσης, όταν λέγεται μια ιστορία με πρόσωπα, μπορεί να μη χρειάζεται να αναφερθούν αυτά (τα πρόσωπα) περισσότερο της μίας φορές μετά από την εισαγωγή τους στην ιστορία. Η επακόλουθη αναφορική έκφραση που θα τα συνοδεύει, ποικίλει σε δυσκολία, όχι μόνο σε σχέση με το μήκος της ιστορίας, αλλά και από την πολυπλοκότητα των χαρακτήρων. Έτσι, για παράδειγμα, περισσότεροι του ενός χαρακτήρες του ίδιου φύλου, μπορούν να εισαχθούν, ως: ένα άλλο παιδί, αλλά κατόπιν θα πρέπει να εισαχθούν ως «το αγόρι που ήλθε δεύτερο» κλπ (Schneider & Hayward, 2010).

Συμπέρασμα

Οι παράγοντες που φαίνεται να επηρεάζουν την ποιότητα στην αφήγηση, όσο αφορά στη δημιουργία ιστορίας (story telling), είναι οι εξής:

- 1) **MLU.** Ένα μέσο μήκος εκφωνήματος της τάξης του **5.29**, αυξάνει τους ολοκληρωμένους αναφορικούς δεσμούς και το ποσοστό της ακρίβειας στην αναφορά γενικότερα.
- 2) **Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων.** Το υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης των γονιών, μειώνει τα λάθη και την σύγχυση στην αφήγηση, αυξάνοντας ταυτόχρονα τη σημασιολογική ορθότητα και μειώνοντας τον όγκο των αντωνυμιών.
- 3) **Λέξεις (επιμερισμός λέξεων).** Ένας αριθμός λέξεων που μπορεί να επιμερίζεται σε περισσότερες προτάσεις, παρά σε λιγότερες, φαίνεται να διευκολύνει την οργάνωση της αφήγησης.
- 4) **Προτάσεις.** Ένα μέτρο στον αριθμό των προτάσεων (μέσος όρος=14 προτάσεις) χρειάζεται ώστε να μην αυξηθεί ο δείκτης λανθασμένων αναφορικών δεσμεύσεων (ct).
- 5) **Αντωνυμίες.** Σχετίζονται με το εάν γνωρίζει ο ομιλητής τι ξέρει ή τι δεν ξέρει ο ακροατής. Παρόλα αυτά, μία αύξηση του όγκου των αντωνυμιών, αυξάνει τη σύγχυση.
- 6) **Ενέργειες-Δράση.** Η απόδοση των ενεργειών που στοιχειοθετούνται σε μια αφήγηση, οδηγούν στην αύξηση της πιθανότητας να γίνει η ιστορία περισσότερο κατανοητή, απαιτώντας όμως ένα ελάχιστο MLU.

Η ικανότητα της αφήγησης ιστορίας, εμπλέκει έναν αριθμό γλωσσικών και γνωστικών ικανοτήτων υψηλού επιπέδου. Αυτά περιλαμβάνουν την ικανότητα δόμησης ακολουθιών γεγονότων, τη δημιουργία ενός συνεκτικού κειμένου μέσω αποκλειστικών γλωσσικών σημάνσεων, τη χρησιμοποίηση ακριβούς λεξιλογίου, την διαχείριση ιδεών χωρίς εξωγλωσσική υποστήριξη, την κατανόηση σχέσεων αίτιου-αιτιατού και τέλος τη δόμηση της ιστορίας μέσα από κοινώς αποδεκτά σχήματα ιστορίας τα οποία θα βοηθήσουν τον ακροατή στην κατανόηση της. Τέλος, η αφήγηση (narratives), περιέχει λιγότερο συνεφραζόμενο λόγο σε σχέση με τη συζήτηση-διάλογο και σαν τέτοια προσομοιάζεται με την γλώσσα που απαιτείται στην σχολική τάξη. Η μακροοργάνωση αυτή, είναι η ίδια που απαιτείται και στο σχολικό περιβάλλον. Έτσι το επίπεδο της απόδοσης στην ικανότητα αφήγησης, ιδιαίτερα σε προσχολικό επίπεδο, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα δείκτη κινδύνου για τα μελλοντικά γλωσσικά και ακαδημαϊκά προβλήματα (Paul & Smith, 1993).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Campbell, A. L., Brooks, P, & Tomasello, M. (2000).** Factors Affecting Young Children's Use of Pronouns as Referring Expressions. *Journal of Speech Language and Hearing Research, 43, 1337-1349.*
- Crystal David.** Λεξικό Φωνολογίας και Φωνητικής. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2008.
- Halliday, M.A.K., & Hasan, R. (1976).** Cohesion in English. London: Longman Group.
- Liles, B. Z. (1985).** Cohesion in the Narratives of Normal and Language Disordered Children. *Journal of Speech and Hearing Research, 28, 123-133.*
- Liles, B. Z. (1987).** Episode Organization and Cohesive Conjunctions in Narratives of Children with and without Language Disorder. *Journal of Speech and Hearing Research, 30, 185-196.*
- Liles, B. Z. (1993).** Narrative discourse in Children with Language Disorders and Children with Normal Language: A Critical review of the Literature. *Journal of Speech and Hearing Research, 36, 868-882.*
- Liles, B. Z., Duffy, R. J., Merritt, D. D., & Purcell, S. L. (1995).** Measurement of Narrative Discourse Ability in Children with Language disorders. *Journal of Speech and Hearing Research, 38, 415-425.*
- Matthews, D. E., Lieven, E. V. M., & Tomasello, M. (2011).** The development of reference from two to four years. Retrieved from [http://pre2009.uvt.nl/pdf/matthews et al.pdf](http://pre2009.uvt.nl/pdf/matthews_et_al.pdf)

Paul, R. & Smith, R. L. (1993). Narrative Skills in 4-Year-Olds with Normal, Impaired, and Late-Developing Language. *Journal of Speech and Hearing Research*, 36, 592-598.

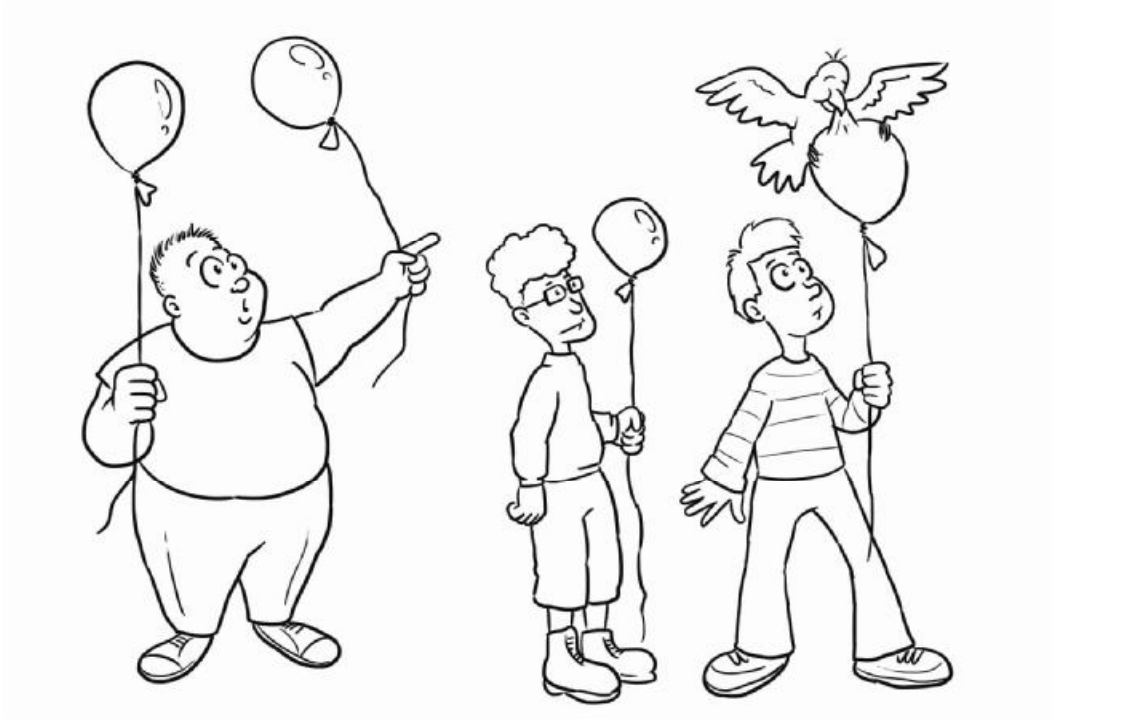
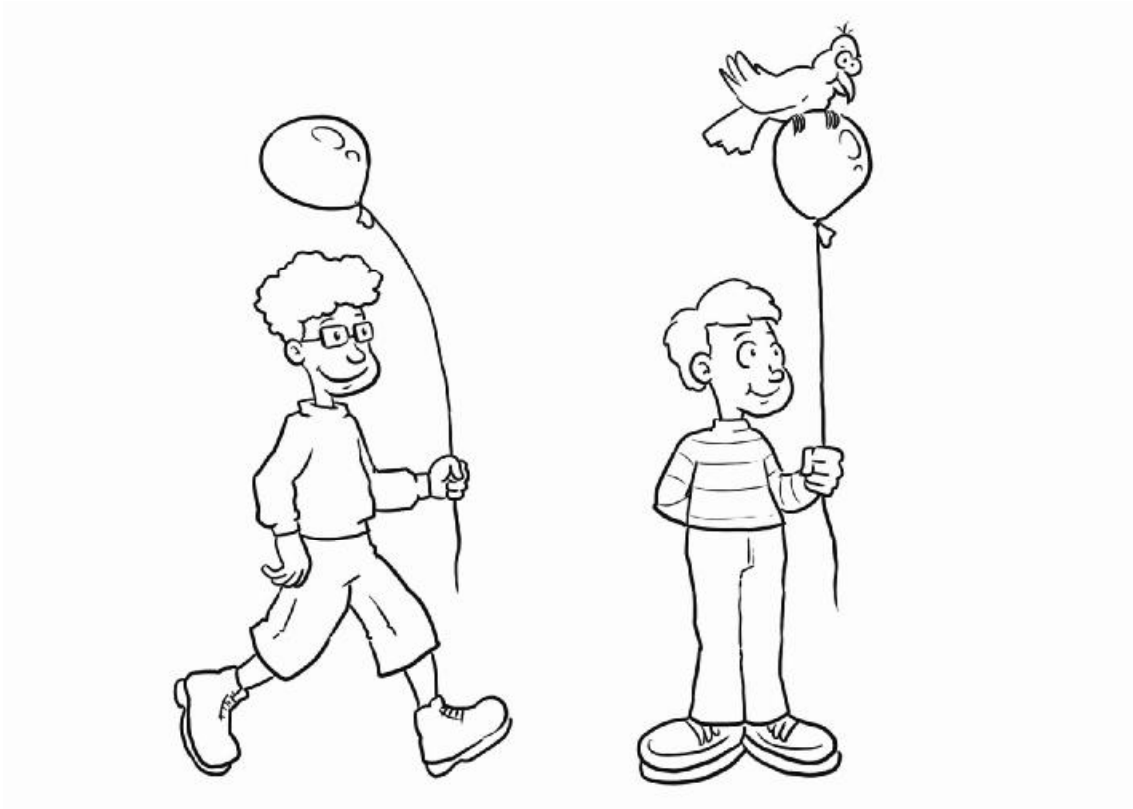
Schneider, P., & Hayward, D. (2010). Who Does What to Whom: Introduction of Referents in Children's Storytelling From Pictures. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 41, 459-473 .

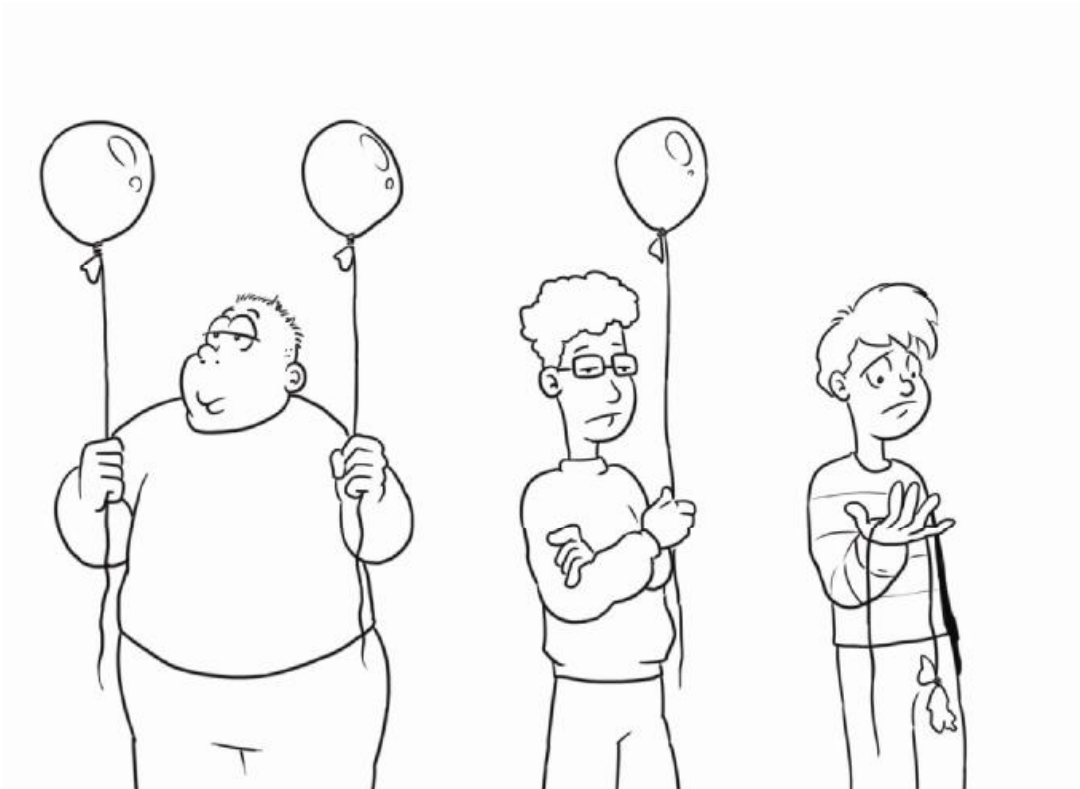
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

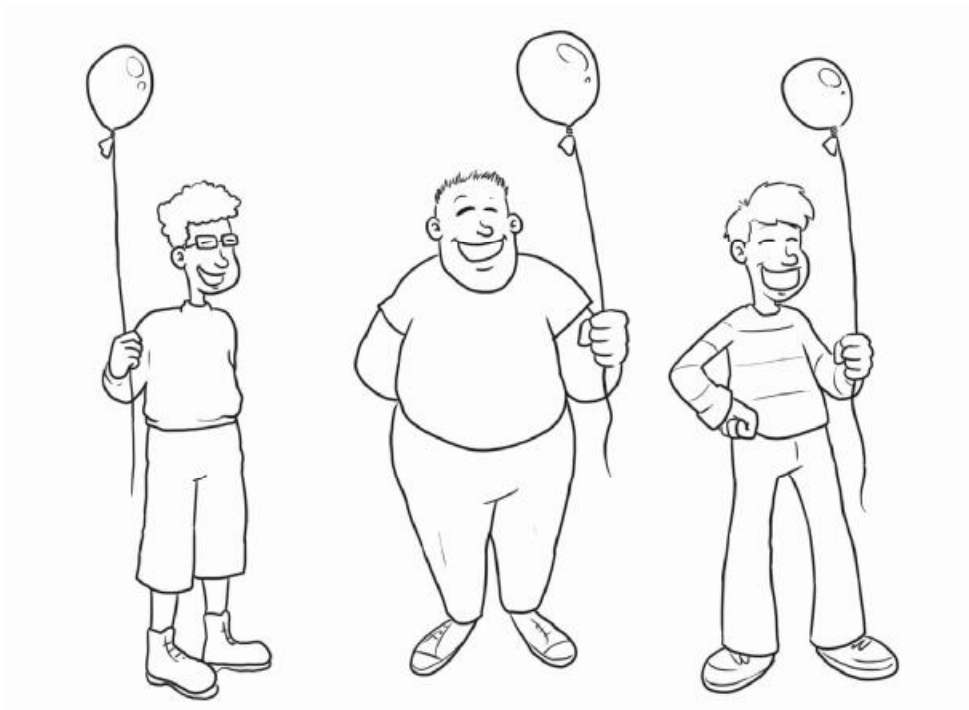
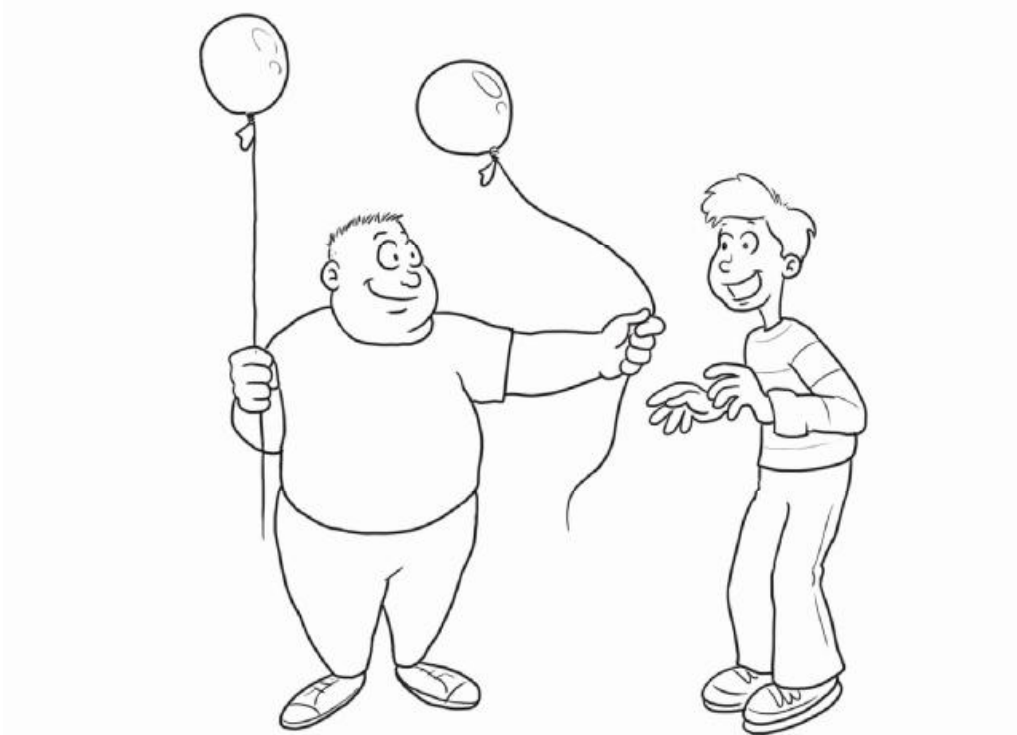
Παράρτημα 1.

Η ιστορία της έρευνάς μας (copyright:ManosAlibertis)

Παράρτημα 2.

Μικρό Ιστορικό έρευνας και άδεια ηχογράφησης

Ημερομηνία: _____

Εξεταστής: _____

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΣ

Όνομα: _____

Επίθετο: _____

Ημερομηνία Γέννησης: _____

Αδέλφια: _____

Ημερ. Γεν. μητέρας: _____

Ημερ. Γεν. πατέρα: _____

Επάγγελμα Πατέρα: _____

Επάγγελμα Μητέρας: _____

Γραμ. Γνωσεις Πατέρα: _____

Γραμ. Γνωσεις Μητέρας: _____

Εξωσχολικές δραστηριότητες

παιδιου: _____

ΑΔΕΙΑ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Επιτρέπω και συμφωνώ ως προς την ηχογράφιση της απόδοσης του παιδιού μου στο τεστ αφηγηματικής ικανότητας που πραγματοποιείται από τους 1) Γεώργιο Αλιμπέρτη και 2) Νικόλαο Βενιέρη.

Ενημερώθηκα, ότι δεν θα χρησιμοποιηθεί ποτέ το όνομα του παιδιού μου, ούτε καν για επιστημονικούς ή εκπαιδευτικούς λόγους.

Ο υπεύθυνος γονέας/κηδεμόνας

Αθήνα ___/___/2010

Παράρτημα 3.

Απομαγνητοφωνήσεις

Κ.Α.

Σύνολο λέξεων: 91

Σύνολο προτάσεων: 16

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 42

Μέσο Μήκος Εκφώνηματος: $91.00 / 16.00 = 5.69$

Type Token Ratio: $(42 / 91) * 100 = 46.15\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $7 / 8 = 0.87 \%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 8

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδάκι
2. και ένα πουλί
3. Το παιδάκι κρατάει ένα μπαλόνι
4. και το πουλί πετάει

5. Και το παιδί περπατάει στον ουρανό
6. Και στην κάτω εικόνα δύο παιδάκια κρατάνε μπαλόνια
7. και ένα πουλί απάνω σε ένα μπαλόνι
8. Εδώ πέφτει κάτω το παιδί
9. και το πουλί τρώει το μπαλόνι του
10. Εδώ τραβάει ένα σκοινί
11. και σκάει το μπαλόνι
12. και το πουλί φοβήθηκε
13. Εδώ αυτό το παιδάκι έσπασε το μπαλόνι του
14. και αυτά τα δύο παιδάκια έχουν ακόμα ένα μπαλόνι
15. Και αυτός δώνει το ένα μπαλόνι σε αυτόν
16. και τώρα έχουνε και οι τρεις μπαλόνια

Λέξη	Συχνότητα εμφάνισης
1. και	12
2. το	11

3.	ενα	8
4.	μπαλονι	7
5.	πουλι	5
6.	παιδακι	3
7.	εδω	3
8.	μπαλονια	2
9.	δυο	2
10.	παιδι	2
11.	του	2
12.	σε	2
13.	παιδακια	2
14.	κατω	2
15.	τα	1
16.	τραβαι	1
17.	αυτον	1
18.	στον	1

19. αυτα 1
20. τρεις 1
21. δωνει 1
22. ακομα 1
23. φοβηθηκε 1
24. ουρανο 1
25. οι 1
26. περπαται 1
27. πεται 1
28. κραται 1
29. εσπασε 1
30. πεφτει 1
31. εικονα 1
32. σκοινη 1
33. αυτο 1
34. κρατανε 1

35. εχουνε 1
36. απανω 1
37. τωρα 1
38. εχουν 1
39. σκαει 1
40. στην 1
41. τρωει 1
42. αυτος 1

B.Z.

Σύνολο λέξεων: 68

Σύνολο προτάσεων: 14

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 37

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $68.00 / 14.00 = 4.86$

Type Token Ratio: $(37 / 68) * 100 = 54.41\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $7 / 7 = 100\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδί
2. Ήθελε το πουλί
3. να σπάσει το μπαλόνι του παιδιού
4. Και τώρα το πουλί ανέβηκε στο μπαλόνι του παιδιού
5. Και μετά το πουλί ήθελε

6. να σπάσει το μπαλόνι
7. και μετά το 'σπασε
8. Και μετά λυπήθηκε πολύ
9. επειδή οι άλλοι είχανε μπαλόνια
10. και αυτός δεν είχε
11. Και μετά ο χοντρούλης θα δώσει αυτό
12. σ' αυτό το παιδί ένα μπαλόνι
13. γιατί είχε δύο
14. Και ήταν και οι τρεις χαρούμενοι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και	8
2. το	7
3. μετα	4
4. μπαλονι	4
5. πουλι	3

6. σπασει 2
7. παιδι 2
8. οι 2
9. να 2
10. του 2
11. αυτο 2
12. ηθελε 2
13. παιδιου 2
14. ειχε 2
15. ενα 2
16. μπαλονια 1
17. δυο 1
18. τρεις 1
19. χοντρουλης 1
20. λυπηθηκε 1
21. αλλοι 1

22. γιατι 1
23. ειχανε 1
24. επειδη 1
25. πολυ 1
26. 'σπασε 1
27. χαρουμενοι 1
28. δωσει 1
29. ο 1
30. ανεβηκε 1
31. θα 1
32. τωρα 1
33. στο 1
34. σ' 1
35. ηταν 1
36. δεν 1
37. αυτος 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 46

Σύνολο προτάσεων: 9

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 26

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $46.00 / 9.00 = 5.11$

Type Token Ratio: $(26 / 46) * 100 = 56.52\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδί

2. Ήθελε το πουλί

3. Και τώρα το πουλί ανέβηκε στο μπαλόνι του παιδιού
4. Και μετά το πουλί ήθελε
5. και μετά το 'σπασε
6. Και μετά λυπήθηκε πολύ
7. Και μετά ο χοντρούλης θα δώσει αυτό
8. σ' αυτό το παιδί ένα μπαλόνι
9. Και ήταν και οι τρεις χαρούμενοι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και 7
2. το 5
3. μετα 4

4. πουλι 3
5. ηθελε 2
6. παιδι 2
7. μπαλονι 2
8. αυτο 2
9. ενα 2
10. χαρουμενοι 1
11. τρεις 1
12. χοντρουλης 1
13. του 1
14. πολυ 1
15. 'σπασε 1
16. οι 1
17. δωσει 1
18. ο 1
19. λυπηθηκε 1

20. ανεβηκε 1
21. στο 1
22. τωρα 1
23. παιδιου 1
24. θα 1
25. σ' 1
26. ηταν 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 22

Σύνολο προτάσεων: 5

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 17

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $22.00 / 5.00 = 4.40$

Type Token Ratio: $(17 / 22) * 100 = 77.27\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. να σπάσει το μπαλόνι του παιδιού
2. να σπάσει το μπαλόνι
3. επειδή οι άλλοι είχανε μπαλόνια
4. και αυτός δεν είχε
5. γιατί είχε δύο

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. σπασει 2

2. το 2
3. ειχε 2
4. μπαλονι 2
5. να 2
6. του 1
7. αλλοι 1
8. παιδιου 1
9. γιατι 1
10. ειχανε 1
11. μπαλονια 1
12. επειδη 1
13. δυο 1
14. και 1
15. οι 1
16. δεν 1
17. αυτος 1

K.K.

Σύνολο λέξεων: 68

Σύνολο προτάσεων: 15

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 31

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $68.00 / 15.00 = 4.53$

Type Token Ratio: $(31 / 68) * 100 = 45.59\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $6 / 7 = 0.85 \%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Η κότα θα φάει το μπαλόνι
2. Το παιδί και ο κόκκορας έτρωγε το μπαλόνι

3. Μετά το πουλί το 'τρωγε
4. και μετά το παιδί τρόμαζε
5. ότι θα το φάει και το παιδάκι
6. Η μαμά βλέπει τον κόκκορα
7. να τρώει το μπαλόνι
8. Ο χοντρός έχει δύο μπαλόνια
9. Ο χοντρός κράτησε ένα μπαλόνι
10. και μετά κρατάει ένα ένα
11. Και μετά αυτός κρατάει μπαλόνι
12. και αυτός
13. και αυτός
14. και αυτός
15. και αυτός

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το	9
2. και	9
3. μπαλονι	5
4. αυτος	5
5. μετα	4
6. ο	3
7. ενα	3
8. παιδι	2
9. κραταει	2
10. η	2
11. φαι	2
12. χοντρος	2
13. θα	2

14. μπαλονια 1
15. δυο 1
16. τον 1
17. παιδακι 1
18. οτι 1
19. κοτα 1
20. 'τρωγε 1
21. κοκκορα 1
22. να 1
23. τρωει 1
24. ετρωγε 1
25. μαμα 1
26. τρομαζε 1
27. κοκκορας 1
28. βλεπει 1
29. κρατησε 1

30. εχει 1

31. πουλι 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 57

Σύνολο προτάσεων: 13

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 27

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $57.00 / 13.00 = 4.38$

Type Token Ratio: $(27 / 57) * 100 = 47.37\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Η κότα θα φάει το μπαλόνι
2. Το παιδί και ο κόκκορας έτρωγε το μπαλόνι
3. Μετά το πουλί το 'τρωγε
4. και μετά το παιδί τρώμαζε
5. Η μαμά βλέπει τον κόκκορα
6. Ο χοντρός έχει δύο μπαλόνια
7. Ο χοντρός κράτησε ένα μπαλόνι
8. και μετά κρατάει ένα ένα
9. Και μετά αυτός κρατάει μπαλόνι
10. και αυτός
11. και αυτός
12. και αυτός
13. και αυτός

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1.	και	8
2.	το	6
3.	αυτος	5
4.	μετα	4
5.	μπαλονι	4
6.	ο	3
7.	ενα	3
8.	παιδι	2
9.	κραταει	2
10.	η	2
11.	χοντρος	2
12.	μπαλονια	1
13.	δυο	1

14. τον 1
15. κοτα 1
16. 'τρωγε 1
17. κοκκορα 1
18. ετρωγε 1
19. μαμα 1
20. φαι 1
21. τρομαζε 1
22. κοκκορας 1
23. θα 1
24. βλεπει 1
25. κρατησε 1
26. εχει 1
27. πουλι 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 11

Σύνολο προτάσεων: 2

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 9

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $11.00 / 2.00 = 5.50$

Type Token Ratio: $(9 / 11) * 100 = 81.82\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. ότι θα το φάει και το παιδάκι

2. να τρώει το μπαλόνι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 3
2. παιδακι 1
3. οτι 1
4. μπαλονι 1
5. φαι 1
6. και 1
7. να 1
8. θα 1
9. τρωει 1

Σ.Δ.

Σύνολο λέξεων: 44

Σύνολο προτάσεων: 10

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 22

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $44.00 / 10.00 = 4.40$

Type Token Ratio: $(22 / 44) * 100 = 50.00\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $9 / 10 = 90\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 10

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Το παιδάκι κρατάει ένα μπαλόνι
2. Και το πουλάκι το λένε
3. Το αγοράκι το κρατάει το μπαλόνι

4. Ένας κύριος κρατάει δύο μπαλόνια

5. Κοιτάει το πουλάκι

6. Το παιδάκι είδε το πουλάκι

7. Και το πουλάκι έσκασε ένα μπαλόνι

8. Έκλαιγε

9. Ο κύριος του δίνει ένα μπαλόνι

10. Μετά χαίρεται

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 10

2. πουλακι 4

3. μπαλονι 4

4. κραται 3
5. ενα 3
6. κυριος 2
7. παιδακι 2
8. και 2
9. μπαλονια 1
10. δυο 1
11. δινει 1
12. χαιρεται 1
13. εσκασε 1
14. μετα 1
15. του 1
16. εκλαιγε 1
17. ενας 1
18. αγορακι 1
19. ο 1

20. κοιταει 1

21. ειδε 1

22. λενε 1

X.E.

Σύνολο λέξεων: 85

Σύνολο προτάσεων: 13

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 48

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $85.00 / 13.00 = 6.54$

Type Token Ratio: $(48 / 85) * 100 = 56.47\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $6 / 7 = 85 \%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα αγοράκι
2. που κρατάει ένα μπαλόνι
3. και ένα πουλί πετάει από πίσω του
4. Έρχεται ένα άλλο αγορακι με μπαλόνι

5. Αυτό το πουλί ανέβηκε στο πρώτο αγοράκι
6. Μετά ήρθε κι άλλος με δύο μπαλόνια
7. αλλά το 'σπασε αυτόν τον πρώτο με το ένα το πουλί
8. Μετά που το 'σκασε το πουλί απ' τον αέρα πήγε πίσω
9. Τώρα βαριόντουσαν οι άλλοι δυο
10. που 'χαν μπαλόνια
11. γιατί ο άλλος δεν είχε
12. Μετά όμως αυτός με τα δύο του 'δωσε ένα μπαλόνι
13. κι έμειναν κι οι τρεις με μπαλόνια

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 6

2. ενα 6
3. με 5
4. πουλι 4
5. μπαλονια 3
6. δυο 3
7. που 3
8. μετα 3
9. αγορακι 3
10. μπαλονι 3
11. κι 3
12. πισω 2
13. τον 2
14. του 2
15. οι 2
16. πρωτο 2
17. αλλος 2

18. αυτον 1
19. αλλα 1
20. ερχεται 1
21. πηγε 1
22. αλλο 1
23. απ' 1
24. τρεις 1
25. εμειναν 1
26. 'σκασε 1
27. αλλοι 1
28. βαριοντουσαν 1
29. δεν 1
30. ηρθε 1
31. ειχε 1
32. απο 1
33. πεταει 1

34. ο 1
35. κραται 1
36. τα 1
37. ανεβηκε 1
38. αερα 1
39. αυτο 1
40. και 1
41. τωρα 1
42. στο 1
43. ομως 1
44. γιατι 1
45. 'δωσε 1
46. 'σπασε 1
47. 'χαν 1
48. αυτος 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 73

Σύνολο προτάσεων: 10

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 42

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $73.00 / 10.00 = 7.30$

Type Token Ratio: $(42 / 73) * 100 = 57.53\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα αγοράκι

2. και ένα πουλί πετάει από πίσω του
3. Έρχεται ένα άλλο αγορακι με μπαλόνι
4. Αυτό το πουλί ανέβηκε στο πρώτο αγοράκι
5. Μετά ήρθε κι άλλος με δύο μπαλόνια
6. αλλά το 'σπασε αυτόν τον πρώτο με το ένα το πουλί
7. Μετά που το 'σκάσε το πουλί απ' τον αέρα πήγε πίσω
8. Τώρα βαριόντουσαν οι άλλοι δυο
9. Μετά όμως αυτός με τα δύο του 'δωσε ένα μπαλόνι
10. κι έμειναν κι οι τρεις με μπαλόνια

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 6

2. ενα 5
3. με 5
4. πουλι 4
5. δυο 3
6. μετα 3
7. αγορακι 3
8. κι 3
9. μπαλονια 2
10. πισω 2
11. τον 2
12. του 2
13. οι 2
14. πρωτο 2
15. μπαλονι 2
16. αυτον 1
17. αλλα 1

18. ερχεται 1
19. πηγε 1
20. αλλο 1
21. απ' 1
22. τρεις 1
23. εμειναν 1
24. που 1
25. 'σκασε 1
26. αλλοι 1
27. βαριοντουσαν 1
28. ηρθε 1
29. απο 1
30. πεταει 1
31. τα 1
32. ανεβηκε 1
33. αερα 1

34. αυτο 1
35. και 1
36. αλλος 1
37. τωρα 1
38. στο 1
39. ομως 1
40. 'δωσε 1
41. 'σπασε 1
42. αυτος 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 12

Σύνολο προτάσεων: 3

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 11

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $12.00 / 3.00 = 4.00$

Type Token Ratio: $(11 / 12) * 100 = 91.67\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. που κρατάει ένα μπαλόνι

2. που 'χαν μπαλόνια

3. γιατί ο άλλος δεν είχε

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. που 2
2. δεν 1
3. μπαλονια 1
4. κραταει 1
5. γιατι 1
6. ο 1
7. ενα 1
8. ειχε 1
9. μπαλονι 1
10. 'χαν 1
11. αλλος 1

T.Γ.

Σύνολο λέξεων: 102

Σύνολο προτάσεων: 21

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 47

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $102.00 / 21.00 = 4.86$

Type Token Ratio: $(47 / 102) * 100 = 46.08\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: 100 %

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Εδώ είναι ένα πουλί
2. που πάει να του πάρει το μπαλόνι
3. ενώ αυτός δεν πρόσεχε

4. και πήγε να του το πάρει
5. Και εδώ του το 'πιασε
6. Και μετά εδώ είχε πάει επάνω του
7. και μετά είχε φύγει το πουλί
8. κι ήταν έτσι
9. Εδώ είχε τρομάξει
10. γιατί το 'τρωγε το πουλί
11. και αυτός δεν ήτανε ευτυχισμένος
12. επειδή του έσκασε το μπαλόνι
13. ενώ αυτός έδειχνε το πουλί
14. που το 'τρωγε
15. Εδώ έτρωγε κάτι το πουλί
16. και του το 'σκισε
17. και αυτός τρόμαξε
18. Και αυτός έμεινε με χωρίς μπαλόνι
19. και οι άλλοι με μπαλόνι

20. Και τώρα του είχε δώσει ένα

21. κι ήτανε ευχαριστημένοι όλοι τους

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το	11
2. και	10
3. του	7
4. εδω	5
5. πουλι	5
6. αυτος	5
7. ειχε	4
8. μπαλονι	4

9. που 2
10. ενω 2
11. μετα 2
12. ητανε 2
13. παει 2
14. να 2
15. παρει 2
16. 'τρωγε 2
17. δεν 2
18. κι 2
19. ενα 2
20. με 2
21. εδειχνε 1
22. ευχαριστημενοι 1
23. κατι 1
24. πηγε 1

25. επανω 1
26. τωρα 1
27. εσκασε 1
28. αλλοι 1
29. εμεινε 1
30. ευτυχισμενος 1
31. γιατι 1
32. προσεχε 1
33. χωρις 1
34. επειδη 1
35. τους 1
36. οι 1
37. ετσι 1
38. δωσει 1
39. ετρωγε 1
40. ολοι 1

41. φυγει 1
42. 'πιασε 1
43. 'σκισε 1
44. ειναι 1
45. τρομαξε 1
46. ηταν 1
47. τρομαξει 1

KYPIEΣ

Σύνολο λέξεων: 73

Σύνολο προτάσεων: 15

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 39

Μέσο Μήκος Εκφώνηματος: $73.00 / 15.00 = 4.87$

Type Token Ratio: $(39 / 73) * 100 = 53.42\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Εδώ είναι ένα πουλί
2. και πήγε να του το πάρει
3. Και εδώ του το 'πιασε
4. Και μετά εδώ είχε πάει επάνω του
5. και μετά είχε φύγει το πουλί
6. κι ήταν έτσι
7. Εδώ είχε τρομάξει
8. και αυτός δεν ήταν ευτυχισμένος
9. Εδώ έτρωγε κάτι το πουλί
10. και του το 'σκισε
11. και αυτός τρόμαξε
12. Και αυτός έμεινε με χωρίς μπαλόνι

13. και οι άλλοι με μπαλόني

14. Και τώρα του είχε δώσει ένα

15. κι ήτανε ευχαριστημένοι όλοι τους

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και 10

2. το 5

3. του 5

4. εδω 5

5. ειχε 4

6. πουλι 3

7. αυτος 3

8. μετα 2
9. ητανε 2
10. μπαλονι 2
11. κι 2
12. ενα 2
13. με 2
14. επανω 1
15. κατι 1
16. πηγε 1
17. τρομαξει 1
18. τωρα 1
19. αλλοι 1
20. εμεινε 1
21. ευτυχισμενος 1
22. χωρις 1
23. ευχαριστημενοι 1

24.	τους	1
25.	παι	1
26.	ετσι	1
27.	οι	1
28.	να	1
29.	δωσει	1
30.	ετρωγε	1
31.	ολοι	1
32.	φυγει	1
33.	παρει	1
34.	΄πιασε	1
35.	΄σκισε	1
36.	ειναι	1
37.	δεν	1
38.	τρομαξε	1
39.	ηταν	1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 29

Σύνολο προτάσεων: 6

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 17

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $29.00 / 6.00 = 4.83$

Type Token Ratio: $(17 / 29) * 100 = 58.62\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. που πάει να του πάρει το μπαλόνι

2. ενώ αυτός δεν πρόσεχε

3. γιατί το 'τρωγε το πουλί

4. επειδή του έσκασε το μπαλόνι

5. ενώ αυτός έδειχνε το πουλί

6. που το 'τρωγε

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 6

2. του 2

3. που 2

4. 'τρωγε 2

5.	ενω	2
6.	μπαλονι	2
7.	πουλι	2
8.	αυτος	2
9.	εδειχνε	1
10.	εσκασε	1
11.	γιατι	1
12.	προσεχε	1
13.	παρει	1
14.	επειδη	1
15.	παει	1
16.	δεν	1
17.	να	1

A.K.

Σύνολο λέξεων: 41

Σύνολο προτάσεων: 10

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 24

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $41.00 / 10.00 = 4.10$

Type Token Ratio: $(24 / 41) * 100 = 58.54\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $5 / 5 = 100\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 5

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ήτανε ένα μπαλόνι

2. που χαμογελούσε

3. και ένα παιδί που είχε μπαλόνι
4. Και μετά το πουλί πήγε πάνω
5. και έσκασε το μπαλόνι
6. Πήγε πάνω
7. και μετά το 'σκάσε
8. Και ξαναπήρε άλλο μπαλόνι
9. Και τώρα του έδωσε το μπαλόνι
10. κι ήταν όλοι καλά

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και 6
2. μπαλονι 5

3. το 4
4. που 2
5. πηγε 2
6. μετα 2
7. πανω 2
8. ενα 2
9. αλλο 1
10. εσκασε 1
11. παιδι 1
12. χαμογελουσε 1
13. του 1
14. 'σκασε 1
15. ητανε 1
16. ολοι 1
17. ξαναπηρε 1
18. ειχε 1

19. καλα 1
20. εδωσε 1
21. τωρα 1
22. κι 1
23. ηταν 1
24. πουλι 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 39

Σύνολο προτάσεων: 9

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 23

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $39.00 / 9.00 = 4.33$

Type Token Ratio: $(23 / 39) * 100 = 58.97\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ήτανε ένα μπαλόκι
2. και ένα παιδί που είχε μπαλόκι
3. Και μετά το πουλί πήγε πάνω
4. και έσκασε το μπαλόκι
5. Πήγε πάνω
6. και μετά το 'σκασε
7. Και ξαναπήρε άλλο μπαλόκι
8. Και τώρα του έδωσε το μπαλόκι
9. κι ήταν όλοι καλά

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και 6
2. μπαλονι 5
3. το 4
4. πηγε 2
5. μετα 2
6. πανω 2
7. ενα 2
8. που 1
9. αλλο 1
10. εσκασε 1
11. παιδι 1
12. του 1
13. 'σκασε 1

14. ητανε 1
15. ολοι 1
16. ξαναπηρε 1
17. ειχε 1
18. καλα 1
19. εδωσε 1
20. τωρα 1
21. κι 1
22. ηταν 1
23. πουλι 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 2

Σύνολο προτάσεων: 1

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 2

Μέσο Μήκος Εκφώνηματος: $2.00 / 1.00 = 2.00$

Type Token Ratio: $(2 / 2) * 100 = 100.00\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. που χαμογελούσε

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. που 1

2. χαμογελούσε 1

K.M.

ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΔΕΙΓΜΑ

Σύνολο λέξεων: 99

Σύνολο προτάσεων: 16

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 44

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $99.00 / 16.00 = 6.19$

Type Token Ratio: $(44 / 99) * 100 = 44.44\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $6 / 6 = 100\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα πουλί

2. που να ακολουθάει ένα μπαλόνι

3. ένα παιδάκι
4. που να έχει ένα μπαλόνι
5. Από κάτω είναι δύο παιδάκια με ένα μπαλόνι
6. και στο δεύτερο παιδάκι το πουλί είχε ανέβει πάνω στο μπαλόνι
7. Και μετά ήρθε και ένα άλλο παιδάκι με δύο μπαλόνια μαζί με τα άλλα δύο
8. και κοιτάνε το πουλί
9. που σκάει το μπαλόνι
10. Εδώ το πουλί έχει σπάσει το μπαλόνι του παιδιού
11. και έχει μείνει χωρίς μπαλόνι
12. Τώρα τα δύο παιδάκια έχουν μπαλόνι
13. και το ένα δεν έχει
14. Τώρα το παιδάκι του έδωσε το ένα μπαλόνι
15. που είχε δύο μπαλόνια
16. κι έχει ο καθένας από ένα

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. μπαλονι 9
2. ενα 9
3. το 8
4. και 6
5. δυο 5
6. που 4
7. παιδακι 4
8. εχει 4
9. πουλι 4
10. με 3
11. τα 2
12. μπαλονια 2

13. του 2
14. απο 2
15. να 2
16. ειχε 2
17. παιδακια 2
18. τωρα 2
19. στο 2
20. αλλα 1
21. σπασει 1
22. αλλο 1
23. μεινει 1
24. ακολουθαι 1
25. μετα 1
26. χωρις 1
27. δεν 1
28. ηρθε 1

29. εδω 1
30. πανω 1
31. ο 1
32. καθενας 1
33. δευτερο 1
34. ανεβει 1
35. κοιτανε 1
36. ειναι 1
37. σκαει 1
38. εδωσε 1
39. παιδιου 1
40. εχουν 1
41. μαζι 1
42. κι 1
43. κατω 1
44. 'χει 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 81

Σύνολο προτάσεων: 12

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 39

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $81.00 / 12.00 = 6.75$

Type Token Ratio: $(39 / 81) * 100 = 48.15\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα πουλί

2. ένα παιδάκι

3. Από κάτω είναι δύο παιδάκια με ένα μπαλόνι
4. και στο δεύτερο παιδάκι το πουλί είχε ανέβει πάνω στο μπαλόνι
5. Και μετά ήρθε και ένα άλλο παιδάκι με δύο μπαλόνια μαζί με τα άλλα δύο
6. και κοιτάνε το πουλί
7. Εδώ το πουλί έχει σπάσει το μπαλόνι του παιδιού
8. και έχει μείνει χωρίς μπαλόνι
9. Τώρα τα δύο παιδάκια έχουν μπαλόνι
10. και το ένα δεν έχει
11. Τώρα το παιδάκι του έδωσε το ένα μπαλόνι
12. κι έχει ο καθένας από ένα

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 7
2. ενα 7
3. μπαλονι 6
4. και 6
5. δυο 4
6. παιδακι 4
7. εχει 4
8. πουλι 4
9. με 3
10. τα 2
11. του 2
12. απο 2
13. παιδακια 2
14. τωρα 2
15. στο 2
16. μπαλονια 1

17. αλλα 1
18. σπασει 1
19. αλλο 1
20. μετα 1
21. χωρις 1
22. δεν 1
23. ηρθε 1
24. εδω 1
25. πανω 1
26. ο 1
27. καθενας 1
28. δευτερο 1
29. ανεβει 1
30. κοιτανε 1
31. ειχε 1
32. ειναι 1

33. μεινει 1
34. εδωσε 1
35. παιδιου 1
36. εχουν 1
37. μαζι 1
38. κι 1
39. κατω 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 18

Σύνολο προτάσεων: 4

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 11

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $18.00 / 4.00 = 4.50$

Type Token Ratio: $(11 / 18) * 100 = 61.11\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. που να ακολουθάει ένα μπαλόνι
2. που να 'χει ένα μπαλόνι
3. που σκάει το μπαλόνι
4. που είχε δύο μπαλόνια

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. που 4
2. μπαλονι 3

3. ενα 2
4. να 2
5. μπαλονια 1
6. δυο 1
7. το 1
8. ειχε 1
9. σκαει 1
10. ακολουθαει 1
11. 'χει 1

A.N.

Σύνολο λέξεων: 75

Σύνολο προτάσεων: 11

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 37

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $75.00 / 11.00 = 6.82$

Type Token Ratio: $(37 / 75) * 100 = 49.33\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $7 / 7 = 100\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδάκι
2. που να κρατάει ένα μπαλόνι
3. κι ένα παπαγαλάκι

4. Μετά έρχεται κι άλλο ένα παιδάκι με ένα μπαλόνι
5. και μετά ο παπαγάλος έκατσε πάνω στο μπαλόνι του άλλου παιδιού
6. Μετά ήρθε και άλλο ένα παιδάκι με δύο μπαλόνια
7. και το πουλάκι δάγκωνε το μπαλόνι του άλλου του παιδιού
8. Μετά του έσκασε όλο το μπαλόνι
9. Και μετά στεναχωρήθηκε το πρώτο παιδάκι
10. Και μετά ο χοντρούλης του έδωσε ένα μπαλόνι
11. Με μια φάτσα έχουν όλοι μπαλόνια

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. ενα 7
2. μετα 6

3. μπαλονι 6
4. του 5
5. και 5
6. παιδακι 4
7. το 4
8. με 3
9. μπαλονια 2
10. αλλο 2
11. ο 2
12. αλλου 2
13. παιδιου 2
14. κι 2
15. ερχεται 1
16. εκατσε 1
17. δυο 1
18. παπαγαλος 1

19. ολο 1
20. χοντρουλης 1
21. εσκασε 1
22. που 1
23. πουλακι 1
24. μια 1
25. ηρθε 1
26. παπαγαλακι 1
27. πανω 1
28. να 1
29. κραταιει 1
30. ολοι 1
31. φατσα 1
32. στεναχωρηθηκε 1
33. πρωτο 1
34. εδωσε 1

35. στο 1
36. εχουν 1
37. δαγκωνε 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 70

Σύνολο προτάσεων: 10

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 34

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $70.00 / 10.00 = 7.00$

Type Token Ratio: $(34 / 70) * 100 = 48.57\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδάκι
2. κι ένα παπαγαλάκι
3. Μετά έρχεται κι άλλο ένα παιδακι με ένα μπαλόκι

4. και μετά ο παπαγάλος έκατσε πάνω στο μπαλόνι του άλλου παιδιού
5. Μετά ήρθε και άλλο ένα παιδάκι με δύο μπαλόνια
6. και το πουλάκι δάγκωνε το μπαλόνι του άλλου του παιδιού
7. Μετά του έσκασε όλο το μπαλόνι
8. Και μετά στεναχωρήθηκε το πρώτο παιδάκι
9. Και μετά ο χοντρούλης του έδωσε ένα μπαλόνι
10. Με μια φάτσα έχουν όλοι μπαλόνια

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. μετα	6
2. ενα	6
3. του	5

4. μπαλονι 5
5. και 5
6. παιδακι 4
7. το 4
8. με 3
9. μπαλονια 2
10. αλλο 2
11. ο 2
12. αλλου 2
13. παιδιου 2
14. κι 2
15. ερχεται 1
16. εκατσε 1
17. δυο 1
18. παπαγαλος 1
19. ολο 1

20. χοντρούλης 1
21. εσκασε 1
22. πουλακι 1
23. μια 1
24. ηρθε 1
25. παπαγαλακι 1
26. πανω 1
27. ολοι 1
28. φατσα 1
29. στεναχωρηθηκε 1
30. πρωτο 1
31. εδωσε 1
32. στο 1
33. εχουν 1
34. δαγκωνε 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 5

Σύνολο προτάσεων: 1

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 5

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $5.00 / 1.00 = 5.00$

Type Token Ratio: $(5 / 5) * 100 = 100.00\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. που να κρατάει ένα μπαλόνι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. ενα	1
2. να	1
3. που	1
4. μπαλονι	1
5. κραταει	1

X.N.

Σύνολο λέξεων: 44

Σύνολο προτάσεων: 9

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 27

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $44.00 / 9.00 = 4.89$

Type Token Ratio: $(27 / 44) * 100 = 61.36\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $5 / 7 = 71\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ήθελε το κοριτσάκι
2. να σκάσει αλλά ένα μπαλόνι
3. Και ανέβηκε πάνω στο μπαλόνι

4. και σιγά σιγά και μπάμ έσκασε το μπαλόνι

5. Και τρώει το μπαλόνι το

6. Και μετά σε ένα τέτοιο εδώ

7. Και το παιδί ήθελε κι άλλο μπαλόνι

8. Του έδωσε καινούριο

9. Και χαρήκανε

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και 7

2. το 5

3. μπαλονι 5

4. ηθελε 2
5. σιγα 2
6. ενα 2
7. αλλα 1
8. τετοιιο 1
9. αλλο 1
10. εσκασε 1
11. παιδι 1
12. μετα 1
13. του 1
14. χαρηκανε 1
15. εδω 1
16. πανω 1
17. να 1
18. κοριτσακι 1
19. τρωει 1

20. μπαμ 1
21. σε 1
22. σκασει 1
23. ανεβηκε 1
24. εδωσε 1
25. στο 1
26. κι 1
27. καινουριο 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 39

Σύνολο προτάσεων: 8

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 24

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $39.00 / 8.00 = 4.88$

Type Token Ratio: $(24 / 39) * 100 = 61.54\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ήθελε το κοριτσάκι
2. Και ανέβηκε πάνω στο μπαλόνι
3. και σιγά σιγά και μπάμ έσκασε το μπαλόνι
4. Και τρώει το μπαλόνι το
5. Και μετά σε ένα τέτοιο εδώ
6. Και το παιδί ήθελε κι άλλο μπαλόνι
7. Του έδωσε καινούριο
8. Και χαρήκανε

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και 7
2. το 5
3. μπαλονι 4
4. ηθελε 2
5. σιγα 2
6. τετοιο 1
7. αλλο 1
8. εσκασε 1
9. παιδι 1
10. μετα 1

11. του 1
12. χαρηκανε 1
13. εδω 1
14. πανω 1
15. κοριτσακι 1
16. τρωει 1
17. μπαμ 1
18. σε 1
19. ανεβηκε 1
20. εδωσε 1
21. στο 1
22. κι 1
23. ενα 1
24. καινουριο 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 5

Σύνολο προτάσεων: 1

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 5

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $5.00 / 1.00 = 5.00$

Type Token Ratio: $(5 / 5) * 100 = 100.00\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. να σκάσει αλλά ένα μπαλόκι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. ενα 1
2. να 1
3. σκασει 1
4. μπαλονι 1
5. αλλα 1

Π.Π.

Σύνολο λέξεων: 88

Σύνολο προτάσεων: 17

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 38

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $88.00 / 17.00 = 5.18$

Type Token Ratio: $(38 / 88) * 100 = 43.18\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $5 / 7 = 71\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 7

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Το πουλί προσπαθεί
2. να σκάσει ένα μπαλόνι από το παιδάκι
3. ανέβηκε πάνω στο μπαλόνι

4. και πάει

5. να σκάσει με τα νύχια του το μπαλόνι

6. Όμως και από πίσω το παιδάκι με το μπαλόνι είναι κι άλλο ένα παιδάκι με μπαλόνι

7. Είναι δύο παιδάκια

8. είναι ένα παιδάκι με μπαλόνι

9. είναι δύο

10. που έχει δύο μπαλόνια

11. Το πουλί τραβάει το μπαλόνι

12. για να το σκάσει

13. Και τελικά το έσκασε

14. Και μετά το παιδάκι κλαίει

15. Το άλλο παιδάκι τώρα ξανά είναι χαρούμενο με το άλλο μπαλόνι

16. που παιδάκι

17. που 'χει δύο

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 12
2. μπαλονι 8
3. παιδακι 7
4. ειναι 5
5. με 5
6. δυο 4
7. και 4
8. που 3
9. αλλο 3
10. να 3
11. σκασει 3
12. ενα 3

13. απο 2
14. πουλι 2
15. τα 1
16. μπαλονια 1
17. νυχια 1
18. τραβαι 1
19. πισω 1
20. εσκασε 1
21. μετα 1
22. του 1
23. τελικα 1
24. παει 1
25. προσπαθει 1
26. πανω 1
27. χαρουμενο 1
28. ανεβηκε 1

29. παιδακια 1
30. κλαιει 1
31. ξανα 1
32. τωρα 1
33. στο 1
34. ομως 1
35. κι 1
36. για 1
37. 'χει 1
38. εχει 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 60

Σύνολο προτάσεων: 11

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 28

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $60.00 / 11.00 = 5.45$

Type Token Ratio: $(28 / 60) * 100 = 46.67\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Το πουλί προσπαθεί
2. ανέβηκε πάνω στο μπαλόνι
3. και πάει
4. Όμως και από πίσω το παιδάκι με το μπαλόνι είναι κι άλλο ένα παιδάκι με μπαλόνι
5. Είναι δύο παιδάκια
6. είναι ένα παιδάκι με μπαλόνι
7. είναι δύο

8. Το πουλί τραβάει το μπαλόνι

9. Και τελικά το έσκασε

10. Και μετά το παιδάκι κλαίει

11. Το άλλο παιδάκι τώρα ξανά είναι χαρούμενο με το άλλο μπαλόνι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το	9
2. μπαλονι	6
3. παιδακι	5
4. ειναι	5
5. και	4
6. με	4
7. αλλο	3
8. δυο	2
9. ενα	2

10. πουλι 2
11. τραβαι 1
12. πισω 1
13. εσκασε 1
14. μετα 1
15. χαρουμενο 1
16. τελικα 1
17. παει 1
18. προσπαθει 1
19. πανω 1
20. απο 1
21. ανεβηκε 1
22. παιδακια 1
23. κλαιει 1
24. ξανα 1
25. τωρα 1

26. στο 1
27. ομως 1
28. κι 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 28

Σύνολο προτάσεων: 6

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 17

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $28.00 / 6.00 = 4.67$

Type Token Ratio: $(17 / 28) * 100 = 60.71\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. να σκάσει ένα μπαλόνι από το παιδάκι
2. να σκάσει με τα νύχια του το μπαλόνι
3. που έχει δύο μπαλόνια
4. για να το σκάσει
5. που παιδάκι
6. που 'χει δύο

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. σκασει	3
2. το	3
3. που	3
4. να	3
5. παιδακι	2

6. δυο 2
7. μπαλονι 2
8. τα 1
9. μπαλονια 1
10. νυχια 1
11. εχει 1
12. ενα 1
13. για 1
14. 'χει 1
15. απο 1
16. με 1
17. του 1

A.Π.

Σύνολο λέξεων: 73

Σύνολο προτάσεων: 13

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 36

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $73.00 / 13.00 = 5.62$

Type Token Ratio: $(36 / 73) * 100 = 49.32\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $10 / 10 = 100\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 10

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδί

2. που κρατάει ένα μπαλόνι

3. Και το βλέπει το πουλί
4. Και τον ακολουθάει
5. Από κάτω το παιδί περπατάει χωρίς το πουλί
6. Και μετά το πουλί είναι απάνω στο μπαλόνι
7. Εδώ το πουλί σπάει το μπαλόνι
8. Και μετά το πουλί ανέβηκε απάνω στα λουλούδια
9. Και μετά το παιδί λυπήθηκε για το μπαλόνι
10. γιατί το χάλασε το πουλί
11. Εδώ το αγοράκι του έδωσε ένα μπαλόνι
12. Κι εδώ τα παιδιά χαρήκανε
13. γιατί είχε ένα μπαλόνι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 13
2. μπαλονι 6

3.	πουλι	6
4.	και	5
5.	ενα	4
6.	παιδι	3
7.	μετα	3
8.	εδω	3
9.	γιατι	2
10.	απανω	2
11.	κι	1
12.	που	1
13.	χαλασε	1
14.	τον	1
15.	λυπηθηκε	1
16.	χωρις	1
17.	χαρηκανε	1
18.	ακολουθαι	1

19. απο 1
20. παιδια 1
21. περπαταει 1
22. ειχε 1
23. κραταει 1
24. του 1
25. τα 1
26. ανεβηκε 1
27. ειναι 1
28. εδωσε 1
29. λουλουδια 1
30. σπαιει 1
31. στο 1
32. βλεπει 1
33. στα 1
34. για 1

35. αγορακι 1

36. κατω 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 60

Σύνολο προτάσεων: 10

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 31

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $60.00 / 10.00 = 6.00$

Type Token Ratio: $(31 / 60) * 100 = 51.67\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ένα παιδί
2. Και το βλέπει το πουλί
3. Και τον ακολουθάει
4. Από κάτω το παιδί περπατάει χωρίς το πουλί
5. Και μετά το πουλί είναι απάνω στο μπαλόνι
6. Εδώ το πουλί σπάει το μπαλόνι
7. Και μετά το πουλί ανέβηκε απάνω στα λουλούδια
8. Και μετά το παιδί λυπήθηκε για το μπαλόνι
9. Εδώ το αγοράκι του έδωσε ένα μπαλόνι
10. Κι εδώ τα παιδιά χαρήκανε

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. το 11
2. και 5
3. πουλι 5
4. μπαλονι 4
5. παιδι 3
6. μετα 3
7. εδω 3
8. απανω 2
9. ενα 2
10. κι 1
11. τα 1
12. τον 1
13. λυπηθηκε 1
14. χωρις 1
15. χαρηκανε 1

16. ακολουθαει 1
17. λουλουδια 1
18. παιδια 1
19. περπαταει 1
20. του 1
21. ανεβηκε 1
22. ειναι 1
23. εδωσε 1
24. απο 1
25. σπαιει 1
26. στο 1
27. βλεπει 1
28. στα 1
29. για 1
30. αγορακι 1
31. κατω 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 13

Σύνολο προτάσεων: 3

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 9

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $13.00 / 3.00 = 4.33$

Type Token Ratio: $(9 / 13) * 100 = 69.23\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. που κρατάει ένα μπαλόνι
2. γιατί το χάλασε το πουλί
3. γιατί είχε ένα μπαλόνι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. γιατι 2
2. ενα 2
3. το 2
4. μπαλονι 2
5. κραταει 1
6. που 1
7. ειχε 1
8. χαλασε 1
9. πουλι 1

Κ.Θ.

Σύνολο λέξεων: 102

Σύνολο προτάσεων: 18

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 56

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $102.00 / 18.00 = 5.67$

Type Token Ratio: $(56 / 102) * 100 = 54.90\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $6/8=0,75\%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 8

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Εδώ με τον παπαγάλο πάνε
2. ο παπαγάλος είναι στο πάρκο
3. Και μετά το παιδί πήγε
4. να πάρει κάπου ένα μπαλόνι από κάποιον κύριο

5. Και αυτά τα παιδιά είχε ένα πιο μικρό παπαγαλάκι
6. και άνηκε στον μπαμπά του
7. Το μπαλόνι
8. και το άλλο παιδί δεν είχε παπαγάλο
9. και πήγαινε με τα πόδια στο σχολείο
10. Και μετά αυτός τρώει το μπαλόνι του αυτού του παιδιού
11. και μετά αυτός τρώει το πόδι
12. και αυτός έχει δύο μπαλόνια
13. Και μετά του χάλασε
14. του έτριψε το μπαλόνι
15. κι αυτός στεναχωρήθηκε
16. Να πάρει ένα το δικό του άλλου
17. Και μετά του το έδωσε
18. και μετά γίνανε δύο φίλοι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1.	και	11
2.	το	8
3.	του	7
4.	μετα	6
5.	μπαλονι	4
6.	αυτος	4
7.	ενα	3
8.	τα	2
9.	δυο	2
10.	παιδι	2
11.	να	2
12.	τρωει	2

13. παπαγαλο 2
14. παρει 2
15. ειχε 2
16. στο 2
17. με 2
18. μπαλονια 1
19. καπου 1
20. πηγε 1
21. αλλο 1
22. παπαγαλος 1
23. ποδι 1
24. πηγαινε 1
25. μπαμπα 1
26. παρκο 1
27. ανηκε 1
28. σχολειο 1

29. αυτα 1
30. φιλοι 1
31. καποιον 1
32. παπαγαλακι 1
33. εδω 1
34. απο 1
35. στον 1
36. παιδια 1
37. στεναχωρηθηκε 1
38. ο 1
39. ετριψε 1
40. πανε 1
41. κι 1
42. ειναι 1
43. τον 1
44. μικρο 1

45. αλλου 1
46. εδωσε 1
47. γινανε 1
48. παιδιου 1
49. δικο 1
50. πιο 1
51. χαλασε 1
52. ποδια 1
53. κυριο 1
54. εχει 1
55. αυτου 1
56. δεν 1

ΚΥΡΙΕΣ

Σύνολο λέξεων: 94

Σύνολο προτάσεων: 17

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 52

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $94.00 / 17.00 = 5.53$

Type Token Ratio: $(52 / 94) * 100 = 55.32\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Εδώ με τον παπαγάλο πάνε
2. ο παπαγάλος είναι στο πάρκο
3. Και μετά το παιδί πήγε
4. Και αυτά τα παιδιά είχε ένα πιο μικρό παπαγαλάκι
5. και άνηκε στον μπαμπά του
6. Το μπαλόκι
7. και το άλλο παιδί δεν είχε παπαγάλο
8. και πήγαινε με τα πόδια στο σχολείο
9. Και μετά αυτός τρώει το μπαλόκι του αυτού του παιδιού
10. και μετά αυτός τρώει το πόδι

11. και αυτός έχει δύο μπαλόνια
12. Και μετά του χάλασε
13. του έτριψε το μπαλόνι
14. κι αυτός στεναχωρήθηκε
15. Να πάρει ένα το δικό του άλλου
16. Και μετά του το έδωσε
17. και μετά γίνανε δύο φίλοι

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. και	11
2. το	8
3. του	7
4. μετα	6
5. αυτος	4

6. μπαλονι 3
7. τα 2
8. δυο 2
9. παιδι 2
10. τρωει 2
11. παπαγαλο 2
12. ειχε 2
13. στο 2
14. ενα 2
15. με 2
16. μπαλονια 1
17. μικρο 1
18. πηγε 1
19. αλλο 1
20. παπαγαλος 1
21. αυτα 1

22. ποδι 1
23. πηγαινε 1
24. μπαμπα 1
25. παρκο 1
26. ανηκε 1
27. φιλοι 1
28. σχολειο 1
29. παπαγαλακι 1
30. εδω 1
31. να 1
32. στον 1
33. παιδια 1
34. παρει 1
35. ο 1
36. ετριψε 1
37. πανε 1

38. στεναχωρηθηκε 1

39. κι 1

40. ειναι 1

41. τον 1

42. αλλου 1

43. εδωσε 1

44. γινανε 1

45. παιδιου 1

46. δικο 1

47. πιο 1

48. χαλασε 1

49. ποδια 1

50. εχει 1

51. αυτου 1

52. δεν 1

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ

Σύνολο λέξεων: 8

Σύνολο προτάσεων: 1

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 8

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $8.00 / 1.00 = 8.00$

Type Token Ratio: $(8 / 8) * 100 = 100.00\%$

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. να πάρει κάπου ένα μπαλόκι από κάποιον κύριο

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1. καπου 1
2. παρει 1
3. ενα 1
4. κυριο 1
5. καποιον 1
6. μπαλονι 1
7. απο 1
8. να 1

A.X.

Σύνολο λέξεων: 62

Σύνολο προτάσεων: 13

Σύνολο μοναδικών λέξεων: 34

Μέσο Μήκος Εκφωνήματος: $62.00 / 13.00 = 4.77$

Type Token Ratio: $(34 / 62) * 100 = 54.84\%$

Ποσοστό γραμματικών T-Units: $7 / 11 = 63 \%$

Συνολικός αριθμός T-Units: 11

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Είναι ένα πουλί
2. Κι ένα παιδί
3. Και το παιδί κρατάει ένα μπαλόνι

4. Το πουλί γελάει
5. Κάτω κρατάνε και τα δύο παιδιά μπαλόνια
6. Και είναι τρία παιδιά
7. Και ένα πουλί
8. Κι η κυρία στη σελίδα
9. το πουλί έσκασε το μπαλόνι
10. Και τρομάχτηκε το πουλί με το αγοράκι
11. Κάτω οι άλλοι μισάς
12. Και μετά του έδωσε άλλο μπαλόνι το παιδί
13. Και είχαν όλοι μπαλόνια

Λέξη Συχνότητα εμφάνισης

1.	το	7
2.	και	7
3.	πουλι	5
4.	ενα	4
5.	παιδι	3
6.	μπαλονι	3
7.	μπαλονια	2
8.	παιδια	2
9.	ειναι	2
10.	κι	2
11.	κατω	2
12.	τα	1
13.	δυο	1
14.	αλλο	1
15.	σελιδα	1
16.	εσκασε	1

17. μετα 1
18. του 1
19. τρομαχτηκε 1
20. κρατανε 1
21. γελαει 1
22. οι 1
23. αγορακι 1
24. κραταιει 1
25. ολοι 1
26. η 1
27. αλλοι 1
28. ειχαν 1
29. τρια 1
30. εδωσε 1
31. κυρια 1
32. στη 1

33. μισας 1

34. με 1